БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 150 (17.134). ● 2 июль 1978 йил, якшанба ● Баҳоси 2 тийин

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА,

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси

ўртоқ Леонид Ильич БРЕЖНЕВга

Биз ўқитувчилар Бутуниттифоқ съездининг делегатлари маориф ходимларининг кўп миллионли отряди номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига, Сиз, азиз Леонид Ильичга қизғин салом йўллаймиз.

Бизнинг съездимиз КПСС XXV съезди қарорлари, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги байрами, СССРнинг янги Конституцияси қабул этилиши туфайли совет халқининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ғоят жўш урган вазиятда ўтмоқда. Биз халқ маорифи барча ходимларининг якдил иродаси, фикр-зикри ва ҳис-туйғуларини ифодалаб, КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг ленинча сиёсий йўли ва амалий фаолиятини қизғин ва тўла-тўкис қўллаб-қувватлаймиз.

Съезд делегатлари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг табрикномасини мамлакатнинг барча ўқитувчилари билан бирга зўр мамнуният туйғуси билан кутиб олдилар. Болалар ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифаларини ҳал этишга, мамлакатда умумий мажбурий ўрта таълимга ўтишдек ўзининг аҳамияти жиҳатидан тарихий умумхалқ ишига совет ўқитувчиларининг қўшган ҳиссасига берилган юксак баҳо қалбларимизни чексиз қувонч ва ифтихор ҳисларига тўлдиради.

Совет ўқитувчилари жонажон Коммунистик партия ва Совет давлатининг ёш авлод, мактаб ва ўқитувчилар тўғрисидаги доимий ғамхўрлигини ҳар куни ва ҳар соатда сезиб турибдилар. Биз «СССР халқ ўқитувчиси» деган фахрли унвон белгиланганлигини ва маориф ходимларининг катта бир отряди Ватаннинг юксак мукофотлари билан тақдирланганлигини зўр мамнуният туйғуси билан кутиб олдик.

Ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ съезди оталарча ғамхўрлик учун партия ва ҳукуматга, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга самимий миннатдорчилик ва ташаккур изҳор этади. Совет ўқитувчисига кўрсатилаётган юксак ишонч бизларни илҳомлантиради, қанот бахш этади ва зиммамизга кўп вазифаларни юклайди.

Коммунистик партиянинг XXIV ва XXV съездлари қарорларида, СССРнинг янги Конституциясида, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг халқ маорифи тўғрисидаги қарорларида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқларида ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш тўғрисидаги, чинакам умумхалқ мактаби тўғрисидаги ленинча таълимот янада ижодий ривожлантирилди, умумхалқ мактабларининг тобора ўсиб бораётган роли ва ривожланган социалистик жамият шароитларидаги вазифалари белгилаб берилди. Совет ўқитувчилари ғоявий чиниққан, меҳнатсевар, юксак даражада ахлоқли коммунизм ёш бунёдкорларини ўқитиш ва тарбиялаш жамики ишларини янада такомиллаштириш илмий асосланган программа билан қуроллантирилган.

Биз ёшларнинг ленинча ғоявий меросни ўрганишга, Владимир Ильич Лениннинг буюк ҳаётий жасорати, КПСС тарихий тажрибасини ўрганишга интилишини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлашни кундалик фаолиятимизнинг моҳияти, деб биламиз. Биз Коммунистик партиянинг энг муҳим ҳужжатларини, совет жамиятининг ҳақиқий манифести —СССР янги Конституциясининг моддаларини, Леонид Ильич Брежневнинг чуқур илмийлик, социалистик демократизм, социал оптимизм ва инсониятнинг порлоқ келажаги учун курашдаги бунёдкорлик ғайрати руҳи билан суғорилган асарлари мазмунини ҳар бир ўқувчи онгига ёрқин ва тушунарли тарзда етказишни ўзимизнинг энг биринчи ватанпарварлик бурчимиз, деб ҳисоблаймиз. Л. И. Брежневнинг умумхалқ ҳурмат-эҳтиромига сазовор бўлган «Кичик ер» ва «Тикланиш» китобларидан ўз фаолиятимизда кенг кўламда фойдаланишга жуда катта аҳамият беряпмиз. Бу китоблар ёшларни партиямиз ва совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялаш учун кучли восита бўлмоқда.

Биз ўқув-тарбия жараёни мазмуни ва методларини янада такомиллаштириш асосида ўқиш ва тарбия ишлари самарадорлиги ва сифатини муттасил ошириб борамиз. Ҳар бир дарс ўқувчиларда билим олишга қизиқишни ривожлантиришга ҳамда уларнинг ўз билимларини мустақил тўлдириб бориш малакалари ҳосил қилишларига ёрдам беришига эришиб борамиз.

Биз ишлаб чиқариш коллективларининг ёрдамига таяниб, ўрта мактабларни битирувчилар илм-фан асосларини чуқур билишлари ва халқ хўжалигида ишлаш учун меҳнат кўникмалари ҳосил қилишлари, касб-корларни эгаллашга тайёр бўлишлари, халқ фаровонлиги йўлида меҳнат қилиш ёшларда биринчи ҳаётий эҳтиёж бўлиб қолмоғи учун бутун куч ва маҳоратларимизни ишга соламиз.

Биз ўқитувчиларнинг ижтимоий активлигини ҳамма чоралар билан ривожлантира бориб, комсомол ва пионер ташкилотларига кундалик ёрдам кўрсатиб турамиз. Ўқувчиларнинг ўз-ўзини бошқариш органлари фаолиятини яхшилаб борамиз, мактаб коллективларининг куч-ғайратини муваффақиятли ўқишга, меҳнат қилишга, ижтимоий ҳаётда қатнашишга йўллаб борамиз ва шунинг асосида ҳар бир тарбияланувчида юксак гражданлик фазилатларни ва ахлоқий сифатларни шакллантириб борамиз.

Бугунги кунда умумий таълим мактаблари ҳал этиши лозим бўлган янги вазифалар ўқитувчидан ўзининг ғоявий-сиёсий ва илмий савиясини, педагогик малакасини доимо ошириб боришни талаб этади. Марксизм-ленинизм назариясини, ҳозирги замон фани, илғор педагогик тажрибаларини чуқур эгаллашга интилиш ҳар биримиз учун ўзгармас қонун бўлиб қолади.

Совет ўқитувчиларининг шу мўътабар анжумани умумий ўрта таълимни ривожлантиришда, таълим тарбияни такомиллаштиришда эришилган жуда катта ютуқларни якунлади, уларни чуқур идрок этиш ва кенг кўламда пропаганда қилишга ёрдам берди.

Биз, ўқитувчилар Бутуниттифоқ съездининг қатнашчилари мамлакатнинг ҳамма маориф ходимлари номидан КПСС ленинчи Марказий Комитетини, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советини, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизни ишонтириб айтамизки, бундан буён ҳам ўзимизнинг бутун куч-ғайрат, билим ва қалбимиз ҳароратини болаларга, ёш авлодни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялашдек олижаноб ишга сарфлайверамиз.

Яшасин коммунизм учун курашда совет халқининг қудратли илҳомлантирувчи ва ташкил қилувчи кучи — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

КПСС ленинчи Марказий Комитети ва Совет ҳукуматига шон-шарафлар!

Яшасин коммунизм бунёдкори — қаҳрамон совет халқи!

ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СЪЕЗДИ.

Ғаллазор — зарбдор фронт

Фарғона областининг ғаллазорларида бу йил яхши ҳосил етиштирилди. Олтиариқ районидаги «Ленинобод» совхозининг ғаллакорлари ўримда олдинда бормоқдалар. Суратларда: ғаллазорларда етилган мўл ҳосил ва совхознинг моҳир комбайнчилари Олтин Ҳатамов, Раҳматали Маматов ҳамда бригада бошлиғи Муҳаммад Мамажоновлар акс эттирилган.

А. Кудряшов фотолари.

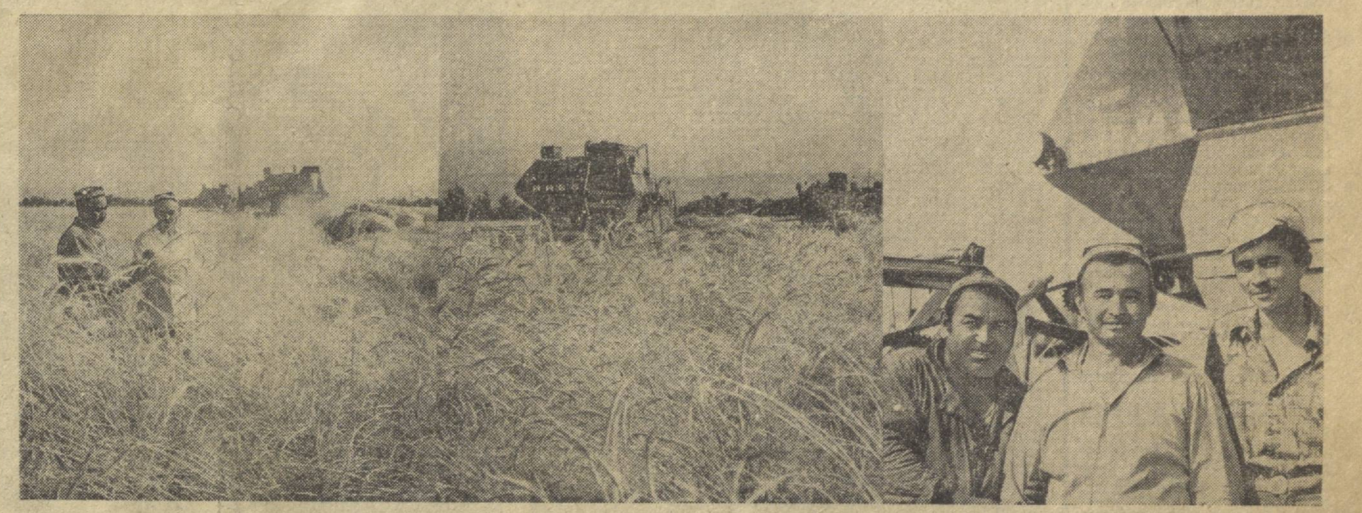

ПРОГРАММА МУВАФФАҚИЯТЛИ БАЖАРИЛМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 30 июнь. (ТАСС). Владимир Коваленок, Александр Иванченков, Петр Климук ва Мирослав Гермашевскийдан иборат халқаро экипаж «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-30» орбитал комплексининг ичида илмий тадқиқот ва экспериментлар программасини бажаришда давом этмоқда.

Бугунги кун программасига мувофиқ медицина экспериментлари, жисмоний машқлар, борт матбуот конференцияси ўтказилади.

Космонавтлар Климук ва Гермашевский медицина экспериментлари программаси бўйича «Чибис» вакуум костюми ҳамда «Полином-2М» аппаратидан фойдаланган ҳолда гидростатик босим таъсири тақлидига юрак-қон томир системаси ўзини қандай тутишини тадқиқ этдилар. Эксперимент чоғида космонавтларнинг аҳволи польшалик мутахассислар ишлаб чиққан «Кардиолидер» приборининг ёрдами билан ҳам контрол қилиб турилди.

Яна бир «Вкус» деган медицина экспериментини ўтказиш ҳам мўлжалланган. Бу экспериментни ўтказиш методикаси ПХРда ишлаб чиқилган.

Кеча бошланган «Сирена» технологик эксперименти комплекс бортида давом эттирилмоқда. Космонавтлар «қотишма» установкасининг ишини ҳамда ўтаётган жараён температура режимларини контрол қилиб турибдилар.

Халқаро экипаж ҳамма аъзолари ўзларини яхши ҳис қиляптилар. «Салют-6» — «Союз-29» — «Союз-30» космик комплексининг ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

Ер атрофи орбитасидаги илмий тадқиқотлар давом эттирилмоқда.

ВИЗИТ ТУГАДИ

ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР миллий мудофаа министри армия генерали В. Ярузельский бошчилигидаги Польша ҳарбий делегацияси 1 июль куни Москвадан ватанига жўнаб кетди. Делегация КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устиновнинг таклифига биноан дўстона расмий визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турди.

Аэродромда делегацияни Д. Ф. Устинов, СССР мудофаа министрининг ўринбосарлари, бошқа совет ҳарбий бошлиқлари кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

ВАТАН МУКОФОТИ

Дипломатия ишидаги хизматлари учун ва туғилган кунига 50 йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми СССР Ташқи ишлар министрлиги информация бўлимининг мудири Латип Мақсудович **Мақсудов**ни «Халқлар дўстлиги» ордени билан мукофотлади. (ТАСС).

ДОН — ДАВЛАТГА

Республикамиз областларида ғалла ўриш ва давлатга дон топширишнинг бориши тўғрисида шу йил 1 июлга бўлган МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — бир кунда ўрилган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан буён (экилган майдонга нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда топширилган дон; бешинчи устун — мавсум бошидан буён топширилган дон (топширикка нисбатан процент ҳисобида).

Андижон	2,7	96,9	4,3	71,1
Бухоро	1,6	63,8	6,9	54,2
Жиззах	2,6	31,7	4,5	37,6
Қашқадарё	2,5	81,6	0,1	100,7
Наманган	2,7	71,2	1,5	44,3
Самарқанд	2,9	42,5	4,2	29,6
Сурхондарё	1,5	45,3	1,7	47,8
Сирдарё	2,8	58,4	2,8	60,6
Тошкент	2,9	71,4	1,6	78,2
Фарғона	1,5	63,1	2,9	52,3
Республика бўйича:	2,5	56,5	2,6	61,2

МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Қашқадарё области саноат корхоналарининг коллективлари саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ярим йиллик планини 27 июнь куни барвақт бажардилар.

Ҳисоб-китобларга кўра, планга қўшимча равишда 5 миллион сўмликдан кўпроқ ҳар хил маҳсулот ишлаб чиқарилиб, реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

Тинчлик ва ҳамкорлик манфаатлари йўлида

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИ БИЛАН МИЛЛАТЛАР СОВЕТИ ТАШҚИ ИШЛАР КОМИССИЯЛАРИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ

30 июнда Катта Кремль саройида Иттифоқ Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. А. Суслов раислигида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ҳамда Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссияларининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Комиссия «СССРнинг халқаро шартномаларини тузиш, уни ижро этиш ва денонсация қилиш тартиби тўғрисида» СССР Қонуни лойиҳасини дастлабки тарзда караб чиқди.

Мажлисда ҳукумат номидан СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. П. Козеров сўзга чиқди.

Мажлис охирида Миллатлар Совети ташқи ишлар комиссиясининг раиси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев нутқ сўзлади.

Қонун лойиҳаси, деди у, СССР Конституциясига тамомила мувофиқдир. Қонун лойиҳаси СССРнинг ташқи сиёсати барқарор ва изчил эканлигини акс эттириб, халқаро шартномаларга ҳеч сўзсиз риоя этиш принципи муҳим эканлигини уқтириб ўтади. СССР давлат органларига шерикларимизнинг шартномалар бўйича ўз зиммаларига олган мажбуриятларини қандай бажараётганликларини кузатиб бориш вазифасини юклайди.

Қонун лойиҳаси СССРнинг халқаро шартномаларини тузиш ва ижро этиш соҳасида Совет Иттифоқи давлат ҳокимияти ва бошқарув органларининг ҳуқуқларини, бурчларини ва биргаликдаги ҳаракатларини аниқ белгилаб беради. Бу эса давлатимиз ўзининг бошқа давлатлар билан тузган барча шартномаларга жиддий, чуқур ва масъулият билан ёндашаётганлигини кўрсатувчи яна бир далилдир.

Қонун Совет Иттифоқининг ленинча тинчликсеварлик сиёсатини амалга ошириш, Совет Иттифоқининг ташқи иқтисодий, илмий-техникавий ва бошқа халқаро алоқаларининг самарадорлигини янада ошириш билан боғлиқ вазифаларни муваффақиятли равишда бажаришга кўмаклашади. Қонуннинг қабул қилиниши КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги партиямиз Марказий Комитетининг раҳбарлиги остида ленинча тинчликсевар ташқи сиёсатни изчиллик билан амалга ошириш борасида Коммунистик партия билан Совет давлатининг ғамхўрлигини намойиш қилади.

Комиссия «СССРнинг халқаро шартномаларини тузиш, ижро этиш ва денонсация қилиш тартиби тўғрисида» СССР Қонуни лойиҳасини якдиллик билан маъқуллади. (ТАСС).

СССР Олий Совети палаталарининг доимий комиссияларида

30 июнь куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети Қонун лойиҳаларини тайёрловчи комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди.

СССР Олий Совети Президиумининг топшириғига биноан комиссиялар СССР Министрлар Совети ҳақидаги Қонун лойиҳасини ва СССР ҳукумати томонидан СССР Олий Советига тақдим этилган СССР халқаро шартномалари юзасидан хулоса чиқариш, бу шартномаларни ижро этиш ва денонсация қилиш тартибидаги қонун лойиҳасини кўриб чиқдилар.

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов ва СССР ташқи ишлар министрининг ўринбосари С. П. Козирев қонун лойиҳалари тўғрисида доклад қилдилар.

Мажлисда комиссияларнинг раислари И. В. Капитонов, И. Г. Кэбин ва депутат П. П. Анисимов сўзга чиқдилар.

Комиссиялар қонун лойиҳаларини маъқулладилар, мазкур лойиҳа ҳақидаги хулосаларни тасдиқладилар. Бу лойиҳалар СССР Олий Совети палаталарининг муҳокамасига қўйилади.

(ТАСС).

СОВЕТ МАКТАБИНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

ЎҚИТУВЧИЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ТУГАТДИ

Ўқитувчиларнинг 30 июнь куни Москвада, Кремлдаги Съездлар саройида ўз ишини тугатган Бутуниттифоқ съездининг делегатлари мактабларимиз эгаллаши лозим бўлган янги марраларни ғоятда қизиқиш билан муҳокама қилдилар. Ўртоқ Л. И. Брежнев халқ ўқитувчисини совет жамиятининг ифтихори деб атади. Ўқитувчи халқ маорифи ишига фидокорона хизмат қилиб, ўз қалбининг саховати билан ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлди. Съезд очилиши арафасида халқ маорифининг алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларидан бир группасига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилиши совет педагогига умумхалқ меҳр-муҳаббатининг янги бир тўлқинлантирувчи ифодаси бўлди.

Мукофотланганлар орасида Ригадаги 45-ўрта мактабнинг директори Л. Рейзин бор. У съезд минбаридан туриб ўзи бошчилик қилаётган педагогик коллективнинг иши тўғрисида гапириб берди. Тажриба, деди у, тарбия жараёнининг самарадорлиги ўқитувчилар коллективининг жипслигига тамомила боғлиқ эканлигидан далолат беради. Ўқитувчилар коллективи ўзининг олижаноб ишида ҳамфикр бўлмоғи лозим. Педагогнинг шахси, дунёқарашининг кенглиги, билимининг чуқурлиги, юксак ахлоқий сифатлари асосий томонлардир. Литва ССРнинг Шакяй район халқ маориф бўлимининг мудири Ю. Раткус ҳам шу фикрни қўллаб-қувватлади.

Бепоён мамлакатимизда ҳар қандай янги район мактаблар қуриш билан обод қилина бошлайди. Байкал-Амур магистрали трассаси бўйлаб ҳам мактаблар қад кўтаради. Амур областидаги Тинда район халқ маорифи бўлимининг мудири Г. Поддубний ўтган тўрт йил ичида БАМ қурилишининг марказий участкасида 22 та умумий таълим мактаби, 17 та мактабгача тарбия муассасаси очилганлигини маълум қилди. Ҳамма ўрта умумий таълим ўқув юртлари ҳузурида ишлайдиган ёшлар мактабларининг консультация пунктлари очилган. БАМ қурувчилари меҳнат коллективлари тузилган дастлабки кунлардаёқ улар билан мактаблар ўртасида яхши амалий алоқалар ўрнатилди. Болалар «Ишчилар синфидан ўрганайлик!» деган сўзларни шиор қилиб олганлар. Уларнинг кўплари мактабларни битиргач, БАМчилар меҳнат оиласига келиб қўшиладилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев билан БАМ кашшофларининг учрашуви магистрал қурувчилари, Амур областидаги ҳамма меҳнаткашлар учун катта байрамга айланди. Биз аср магистрали ёш қурувчиларининг меҳнатига Леонид Ильич берган юксак баҳодан ғоят миннатдор бўлдик, чунки уларнинг ажойиб ишларида педагог меҳнатининг ҳам улуши бор.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Сибирь ва Узоқ Шарқ районларига қилган сафари чоғида айтган тавсиялари ва кўрсатмаларини бажараётган Новосибирск педагогика институти ана шу жўшқин ривож топаётган регионлар учун ўқитувчи кадрлар тайёрлашни кўпайтиряпти. Институт ректори Л. Колесников бу йил олий ўқув юртини мингдан ортиқ киши битириб чиққанлигини маълум қилди.

СССР олий ва махсус ўрта таълим министри В. Елютин ўз нутқини педагог кадрларни тайёрлаш проблемаларига бағишлади. «Билим» жамияти правлениесининг раиси академик Н. Басов мактаб билан шу Бутуниттифоқ жамияти ҳамкорлигини мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисида гапирди.

Делегатларнинг нутқларида қишлоқ умумий таълим мактаблари ишини янада яхшилашга катта эътибор берилди. Свердлов область, Белоярский районидаги биринчи ўрта мактабнинг ўқитувчиси В. Каргапольцев ва бошқалар айтдиларки, партиянинг ғамхўрлиги туфайли мамлакатда қишлоқ ёшлари, шунингдек шаҳар ёшлари ўз вақтида ўрта маълумот олишлари учун ҳамма шароитлар яратиб берилган. Ўтган 10 йил ичида қишлоқ жойларда тўққиз мингта ўрта мактаб очилди, тўққиз миллион ўқувчига мўлжалланган мактаб бинолари қуриб битказилди. Колхоз ва совхозлар қишлоқ мактабларининг иш шароитларини яхшилаш учун кўп иш қиляптилар. Биз бундан шахсан манфаатдормиз, деди Киев областининг Миронов районидаги Бузницкий номли колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Батура. Чунки шу кунларда қишлоқ меҳнаткаши деҳқончилик асосларидан ташқари илм-фаннинг энг янги ютуқларини ҳам билиши керак.

СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитетининг раиси С. Павлов ўз нутқини мактаб ўқувчиларини жисмоний тарбиялаш проблемаларига бағишлади.

Қозоғистон ССР маориф министри К. Балахметов ва бошқа нотиқлар таъкидладиларки, мактаблар олдига янги улкан вазифалар қўйилган ҳозирги кунда мактаб, оила ва жамоатчиликнинг айниқса мустаҳкам иттифоқини таъминлаш зарур.

Халқ маорифи ишида мактабгача тарбия муассасалари муҳим роль ўйнайди. Ҳозир у ерда 13 миллион бола тарбияланмоқда. Мактабгача тарбия муассасалари, деди Саратов область, Ершов шаҳридаги 1-болалар боғчасининг мудираси Т. Нагорная, болаларнинг ҳар томонлама камол топишини таъминлаяптилар.

Совет мактаби кўп миллатли, унда дарслар СССР халқларининг 57 тилида ўқитилмоқда. Совет ўқувчилари қайси тилда таълим олишмасин, ҳаммалари миллатлараро муомаланинг энг муҳим воситаси бўлган рус тилини ғоят қизиқиб ўрганмоқдалар. Қирғизистон ССР, Норин область, Қўчқор районидаги «ВЛКСМ 40 йиллиги» ўрта мактабининг ўқитувчиси Ш. Маадабаева, Туркманистон ССР, Мари область Кушка районидаги 2-ўрта мактабнинг ўқитувчиси А. Оқиева ва бошқа делегатлар тинчлик ва дўстлик тили бўлган рус тили ҳамма халқларнинг болаларига жаҳон маданияти ва фани хазиналаридан баҳраманд бўлиш имкониятини бермоқда, деб таъкидладилар. Бундан олтмиш йил аввал, деди Грузия ССР, Гегечкори районининг Салхиндаги ўрта мактаб директорининг ўринбосари К. Басилая, ишчи ва деҳқонларнинг тарихда биринчи давлати бунёдга келганлигини айни рус тилида билдирди. Ер фарзанди Юрий Гагариннинг позивнойлари коинотга рус тилида таралди.

Педагогика фани илм-фан асосларини коммунистик бунёдкорлик практикаси билан мустаҳкам боғлаб ўрганишни таъминлашга даъват этилган. Совет педагог олимлари ўрта таълим мазмунини қайта ташкил этишда, ўқув-тарбия жараёнини такомиллаштиришда актив қатнашмоқдалар. Дарсликнинг ҳар бир сатри сиёсий етук, юксак маънавий ва меҳнатсевар киши—коммунизм бунёдкорини камол топтириш учун хизмат қилмоғи муҳим, деб таъкидлади СССР Педагогика фанлари академиясининг президенти В. Столетов.

Айни пайтда Киевдаги 24-ўрта мактаб ўқитувчиси Л. Яковлева ва бошқа нотиқлар педагогика фани мактаб практикасининг эҳтиёжларини ҳали тўла-тўкис таъминламаяпти, дедилар.

Ўзбекистон ССР маориф министри С. Шермуҳамедов, Днепропетровск область, Павлоград районидаги Верьбская ўрта мактабининг директори В. Белий ўз нутқларида мактаб ўқувчиларининг меҳнат тарбиясини яхшилашга доир актуал проблемаларни ўртага қўйдилар.

Ўқитувчиларнинг Бутуниттифоқ съезди ўқитувчиларга, халқ маорифи ходимларига, ота-оналар ва жамоатчиликка мурожаатнома қабул қилиб, партия ва ҳукуматнинг мактаб тўғрисидаги қарорларини муваффақиятли бажариш, ғоявий эътиқодли, билимдон, меҳнатсевар, буюк Ленин ишига чексиз содиқ коммунизм ёш бунёдкорларини тарбиялашни таъминлаш учун бутун куч ва ғайратларини сарфлашга даъват этди.

Делегатлар КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советига, ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ

1 июлда Тошкентда республика Колхозлар кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда кенгаш раиси, республика қишлоқ хўжалик министри А. А. Уркинбоев Ўзбекистон колхозларининг ишлаб чиқариш-молия фаолияти ва 1978 йилги планлари ҳамда социалистик мажбуриятларни бажариш соҳасида қишлоқ меҳнаткашларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Мажлисда Наманган области колхозларида колхозларнинг намуна уставига ва бошқарувнинг демократик принципларига қандай риоя қилинаётганлигига, республика колхозларида мактабгача ижтимоий тарбия, марказлаштирилган колхозлараро мактабгача болалар муассасаларининг ишини яхшилашга доир масалалар кўриб чиқилди. (ЎзТАГ).

РЕЗЕРВЛАРНИ ИШГА СОЛИБ

Ленин номли колхоз Хазорасп районида биринчи бўлиб сенаж бостириш мажбуриятини бажарди. Ҳандакларга ҳозирдаёқ 600 тоннадан кўпроқ витаминли озуқа бостириб қўйилган, бу эса ўтган йилдагидан юз тонна ортиқдир.

Колхозда Амударё соҳилларидаги, каналлар, коллекторлар, йўлларнинг бўйидаги ўтўланлар ҳам зарбдор суръатлар билан ўриб олинмоқда.

(ЎзТАГ).

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТ

Самарқанд область дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бошқармаси корхоналарининг коллективлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошириш учун ғайрат билан меҳнат қилиш натижасида зарбдор йил олти ойлик топшириғини муддатидан илгари — 20 июнда адо этдилар. Ой охиригача пландан ташқари 1,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Бу, йиллик социалистик мажбуриятда белгиланганига баравардир.

Саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми тобора ортиб бормоқда. Маҳсулот тайёрлаш ўтган йилнинг олти ойидагига қараганда 23 процент, меҳнат унумдорлиги 16 процент ортди. Бунга фойдаланилмаган резервларни ишга солиш натижасида эришилди. Каттақўрғон, Самарқанд дон маҳсулотлари комбинатларининг коллективлари мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар.

Бошқарма корхоналарининг ишчи ва мутахассислари имкониятлардан самарали фойдаланиш ва янги резервларни ишга солиш йўли билан маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш чораларини кўрмоқдалар. Корхоналарнинг меҳнаткашлари оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Улар Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 61 йиллиги кунигача беш йилликнинг уч йили топшириғини адо этишга аҳд қилдилар. СССР Конституцияси бир йиллиги кунигача эса икки йилу саккиз ойлик план ҳажмида маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Область элеваторлари ва ғалла қабул қилиш пунктларининг ходимлари зарбдор йилни барча кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли якунлаш учун социалистик мусобақани кун сайин авж олдирмоқдалар.

УЗСОВПРОФ ПЛЕНУМИ

30 июнь куни Тошкентда бўлиб ўтган Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг пленуми республика касаба союз ташкилотларининг аҳолига маиший хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш соҳасидаги вазифаларга бағишланди. Узсовпроф секретари В. П. Кузьмин доклад қилди.

Пленумда шу нарса таъкидландики, маиший хизмат ходимларининг куч-ғайратларини социалистик мусобақани янада авж олдиришга сафарбар қилиш, уларда юксак ахлоқий фазилатларни, ўзларининг бурчларига ҳалол муносабатда бўлиш, аҳолининг ўсиб бораётган талабларини энг яхши тарзда қондиришга интилиш руҳида тарбиялаш касаба союз ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Касаба союзлари тармоқ ходимлари ёш кадрларни тайёрлашда, айниқса, қишлоқ районларида аҳолига маиший хизмат кўрсатишни ташкил этишнинг илғор формаларини кенг оммалаштиришда ўзининг ташкилотчилик ролини намоён қилиши керак.

[ЎзТАГ].

МУРАББИЙ

ТАНИШИНГ: ШУ КУННИНГ ЗАРБДОРЛАРИ

Ип йигирувчининг қўллари. Бу нозик қўллар ҳақида кўп эшитганман. Машиналар орасида одимлаб, узилган ипни улашга интилган ишчининг ҳаракатини кузатсанг, кўз олдингда скрипкачи намоён бўлади. Санъаткор қўли-ю, ип йигирувчининг қўллари. Булар меҳнаткаш, ардоқли қўллар. Бири куй чалади — оромбахш, иккинчиси толалардан ип, ипдан гўзал газламалар тўқийди. Мунире Аблаева ҳам оддий, камтарин, меҳнаткаш аёл, касби — ип йигирувчи. Фарғонадаги донг таратган тўқимачилик комбинатининг меҳнатсевар ишчиларидан. У шу ерда вояга етди, эл таниди, меҳнати уни одамларга танитди.

Паст бўйли, истараси иссиқ бу аёл ҳар куни смена бошланишидан олдин жонажон корхонасига келади, қадрдон дастгоҳларини кўздан кечиради. «ПУ-66-5М1» типидаги учта машинада ишлайди, ҳар бирида 464 тадан урчуқ бор. 20-номерли ип йигиради.

Йиллар ўтиб, тажриба тўплагани унга бир вақтда кўп урчуқда ишлаш имконини берди. Смена нормаси бўйича аслида 790 урчуқда ишлаши керак, лекин унинг кўзлари пишиб қолгани учун 1394 урчуққа қараяпти.

— Ростини айтсам, ҳозирликда ип йигурувчининг иши унчалик мураккаб эмаслигини билдим. Фақат машиналар орасида юриб, урчуқлар ҳаракатига кўз-қулоқ бўлиб туриш, узилган ипни вақтида, дақиқаларни ўтказмай улаб қўйиш лозим. Ўз навбатида машиналарга қараб туриш, тозалаш керак, — дейди Мунире. — Цехда менинг ёнимдаги қизга кўзингиз тушган бўлса керак? Шогирдим Иноятхон Абдуносирова бўлади. Дастлабига узилган ипни улашга улгурмагани учун аччиқланди. Ҳаракат маршрутларини ўргатган эдим, ҳозир улгуряпти. Бинойидек ишламоқда. Яна бири — Мамлакатхон Зокирова ҳам планини ошириб бажаряпти...

У шогирдлари ҳақида гап бошлади-да, бир оз ўйга толди. Чамаси, ўзининг шогирдлик даври, жонажон комбинатининг меҳнат шоншуҳратига тўла йилномасини эслади. Йиллар... йиллар. Фарғона тўқимачилик комбинати Ўрта Осиёдаги тўнғич корхоналардан. Бундан ярим аср илгари бунёд қилинган. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Н. Базеева, Ленин ордени кавалери М. Асқарова, Х. Тиллабоева каби ветеранлар, КПСС XXV съездининг делегати Ш. Мирзабобоева, Е. Лихачёва каби бугунги донгдорлар корхонанинг шуҳратини оширишган. Мунире Аблаева ҳам ана шу муборак номлар қаторида фахрли ўринга эга. Йигирма етти йил бўлибдики, комбинатда, дастгоҳ ёнида.

Дастлаб корхона машҳур эмасди, кадрлар етишмасди. Маҳсулот сифатидан ҳам кўнгил тўлмасди. Иттифоқимизда пахтачиликнинг тез ривожланиши тўқимачилик саноати равнақига ҳам таъсир этди. Олтмишинчи йилларнинг бошида корхона тўлиқ реконструкциядан чиқди, қуввати ошди, тўқимачилар шаҳарчаси ҳам бунёд бўлди, ишчилар ҳақида ғамхўрлик янада яхшиланди. Буларнинг ҳаммаси корхона тараққиётида аксини топди. 1977 йилда комбинатда ҳар бир ишловчи ҳисобига 14815 сўмликдан маҳсулот тўғри келибди, ваҳолонки, 1930 йилда бу 611 сўмни ташкил этган экан.

Мунире билан суҳбат қурсангиз, ўзи ҳақида, меҳнат ютуқлари тўғрисида кам сўзлайди. Дугоналари, шогирдларини ўйлайди, уларни улуғлашни маслаҳат беради. Дугоналари, шогирдлари ҳақида сўраб-суриштириб, унинг таржимаи ҳолига доир нарсаларни билиб оласиз, холос.

Корхона тўққизинчи беш йилликда юксак ишлаб чиқариш натижаларига эришди. Бунга Мунире ва унинг дугоналари баракали ҳисса қўшдилар. У корхонада биринчи бўлиб бир беш йиллликда икки беш йиллик планни бажарди. Кўксига Меҳнат Қизил Байроқ ордени тақилди. Партиямизнинг бу юксак баҳоси — Мунирeнинг меҳнат ғайратини оширди, қалбини қувончларга тўлдирди, бугун кечагидан кўпроқ ишлашга даъват этди. Шундай бўляпти ҳам. У яна ўнинчи беш йиллик мусобақасининг ташаббускори, ишлаб чиқариш карвонбошиларидан. Ўтган юбилей йилида шахсий беш йиллик планини бажарди. 400 тонна ип йигирибди. Комбинатда бундай ютуққа ҳали ҳеч ким эришганича йўқ. Корхонанинг Ш. Мирзабобоева, З. Измайлова, Ж. Тўхтабоева каби ўнлаб илғорлари эса Мунире ортидан изма-из боришяпти.

Мунире ҳар сменада ип йигириш нормасини ошириб бажаради. Узилган ипларни улашга кетадиган вақтни қисқартириш тадбирларини кўради. Негаки, урчуқларни тўла қувват билан ишлатишга эришиш, ҳар бир секунд вақтдан тежаб фойдаланиш янада кўпроқ маҳсулот тайёрлашнинг асосий шартларидандир.

Ёшларга касб сирларини ўргатиш, мураббийлик ҳам Мунире учун энг қувончли ишлардан. 50 дан ортиқ ёш қизларга ўз ҳунарини ўргатди. Уларнинг кўпчилиги бугун илғор ишчилар қаторига қўшилишган. Яна неча-неча ёшларга йўл кўрсатиши, кийинчиликлардан олиб ўтиши керак.

Комбинатда бўлсангиз, энг кўзга ташланадиган жойга «Ҳурмат тахтаси» қўйилган. Корхона байроқдорлари қатори Мунирeнинг сурати ҳам бор. Бу унинг ишчи номини улуғлаётгани, касбини шарафлаётгани ва олға интилаётганидан дарак беради.

Сафтер НАГАЕВ.

Республикамизнинг саноат корхоналари ва қурилишларида ҳамда ирригация тармоқларида қизғин меҳнат мусобақаси кундан-кунга авж олиб бормоқда. Сиз чапдаги суратда Самарқанд тикувчилик фабрикасининг моҳир ишчиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Эльзара Балхчини иш устида кўриб турибсиз. У бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажаришга аҳд қилган. Ҳозирги кунда у 1980 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига маҳсулот топширмоқда.

Ўнгдаги суратда Хоразм областидаги Охунбобоев номли колхознинг моҳир экскаваторчиси Раззоқ Машарипов ва унинг қизи Шакаржон Машариповалар акс эттирилган. Раззоқ ака ер қазиш техникасини моҳирона бошқариб, ўз касбида донг чиқарган. У қизи Шакаржонни ҳам ўз бағрига олди. Шакаржон ҳунар-техника билим юртини тамомлаб, отаси билан бирга ишлашга қарор қилди. Ҳозир улар суғориш шохобчаларини кенгайтириш ва тозалаш ишлари билан шуғулланмоқдалар. Кундалик топшириқни 1,5-2 баравар бажаришяпти.

Р. Ғофуров ва Қ. Отаев фотолари. (ЎзТАГ).

СОВХОЗ КУТУБХОНАСИГА ВЦСПС ЁРЛИҒИ

Ильич районидаги «Правда» совхози кўп тармоқли хўжалик. Унинг қишки ва ёзги клублари кўпчиликка маълум. Совхоз кутубхонаси эса райондаги йирик ва бой китоб фондига ва кўп сонли китобхонларига эга. Ҳозирги долзарб дамларда кутубхонанинг ходимлари ўз ишларини ҳар тарафлама намунали ташкил этишга ҳаракат қилмоқдалар. Улар ўз ишларини дала шийпонларига кўчирмоқдалар.

Яқинда совхоз кутубхонасига Москвадан хушхабар келди. Сирдарё область Ильич районидаги «Правда» совхозининг кутубхонаси энг яхши қишлоқ кутубхонаси деб топилиб, ВЦСПСнинг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ СЕССИЯЛАРИ

БУХОРО. Бу ерда халқ депутатлари область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессияда олис яйловлардаги чорвадорларга маданий-маиший, медицина ва савдо хизмати кўрсатишнинг аҳволи ҳамда уни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала муҳокама этилди.

Сессияда область партия комитетининг биринчи секретари А. Каримов нутқ сўзлади.

* * *

ТЕРМИЗ. Халқ депутатлари Сурхондарё область Советининг бўлиб ўтган сессиясида уй-жой қуриш кооперативларини ривожлантириш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Депутатлар область Советининг ирригация, мелиорация ва янги ерларни ўзлаштириш доимий комиссиясининг иши тўғрисидаги масалани ҳам муҳокама қилдилар.

* * *

УРГАНЧ. Халқ депутатлари Хоразм область Советининг бўлиб ўтган сессияси КПСС XXV съезди қарорлари асосида маданий-оқартув муассасаларининг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ишларини янада яхшилаш масалаларига бағишланди.

Сессияда область Совети ёшлар ишлари билан шуғулланувчи доимий комиссиясининг ҳисоботи ҳам муҳокама қилинди.

ТАРИХИЙ САНА ШАРАФИГА

РСДРП II съездининг 75 йиллиги — Ленин партияси, бутун халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати тарихида шонли босқичдир. Мамлакатимизда шу юбилейга актив тайёргарлик кўрилмоқда.

Бутуниттифоқ «Билим» жамиятининг пропагандистлар группалари Украина, Белоруссия, Ўрта Осиё республикалари, Сибирь, Узоқ Шарқ маршрутлари бўйлаб сафарга чиқдилар. Группалар составида таниқли олимлар, партия ва комсомол ветеранлари бор. Улар ўз лекция ва суҳбатларида съезднинг жуда катта аҳамиятини тушунтирадилар, янги типдаги партия вужудга келтирилган КПСС тарихидаги ўша даврнинг ролини тасвирлаб берадилар.

Саноат корхоналари, қурилишларда, транспортда, муассасалар, ўқув юртларида, колхозлар, совхозларда, истиқомат жойларида ижтимоий-сиёсий темаларда суҳбатлар, цикл лекциялар, учрашув кечалари ўтказилмоқда. Булар РСДРП II съезди 75 йиллигига, КПСС тажрибасининг социализм ва коммунизм қуриш учун курашдаги халқаро аҳамиятига бағишланмоқда. Партиянинг КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш соҳасидаги фаолиятига алоҳида эътибор берилмоқда.

Мамлакат нашриётлари партия тарихи мавзуларида янги китоблар чиқаришди. «Янги типдаги пролетар партияси тўғрисида» номли тўпламда РСДРП II съездининг 75 йиллигига бағишланган ҳужжат ва материаллар эълон қилинган. Янги китоблар орасида уч томлик «Партия тўғрисида ҳикоялар», «В. И. Ленин ва Россиядаги искрачи группаларнинг фаолияти» (1900—1903 йиллар) ҳамда китоб ва брошюралар бор.

КПСС Марказий Комитетининг «Плакат» нашриёти юбилейга атаб «Ленин партиясининг туғилиши» плакатлари подборкасини тайёрлади. Уларда ҳужжатларнинг фото нусхалари, картиналарнинг репродукциялари, Владимир Ильич асарларидан парчалар тасвирланган бўлиб, улар Россияда марксизм тарқатила бошлаган, «Ишчилар синфини озод қилиш учун кураш союзи» иш кўрган, Лениннинг «Искра»си революцион кучларни жипслаштириш, РСДРП II съездига ҳозирлик кўриш ва уни ўтказиш соҳасида иш олиб борган даврларни кўз олдимизда гавдалантиради. Плакатлар КПСС XXV съезди қарорлари қандай бажарилаётганлигини ҳам тасвирлайди.

[ТАСС].

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

30 июнь куни Урганчда «КПСС XXV съезди ва кадрлар билан ишлашни янада такомиллаштириш» мавзуида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Хоразм область партия комитети билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институти уюштирган конференция ишида шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари ва бўлим мудирлари, область корхоналари ҳамда ташкилотлари, колхоз ва совхозлари партия комитетларининг секретарлари қатнашдилар. Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг директори, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Э. Ю. Юсупов доклад қилдилар.

Кенгаш қатнашчилари иш тажрибасини ўртоқлашдилар, кадрлар билан ишлашни янада яхшилашга қаратилган тавсиялар қабул қилдилар.

Конференция ишида КПСС Марказий Комитетининг инструктори С. З. Шпилевой иштирок этди.

[ЎзТАГ].

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми диафрагма усулида пресловчи автомат қолиплаш линиясини барпо этиш, монтаж қилишда, ишга туширишда ва унинг лойиҳа қувватини ўзлаштиришда актив қатнашганлиги, заводда кўп йил ва самарали ишлаганлиги учун СССР Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги «Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош металлурги Израил Мерович Фаяга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган инженер» фахрий унвонини берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ишлаб чиқаришдаги юксак кўрсаткичлари, диафрагма усулида пресловчи автомат қолиплаш линиясини монтаж қилиш, ишга туширишда ва унинг лойиҳадаги қувватини ўзлаштиришда актив қатнашганлиги учун қуйидагиларни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

Гаврик Евдокия Гавриловна — қуюв цехи қуйиш машиналарининг машинисти.

Зерфин Юрий Николаевич — контрол-ўлчов приборлари ва автоматика ремонти слесари.

Назаров Аловиддин — қуюв цехининг ишчиси.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика ички ишлар органлари учун малакали кадрлар тайёрлаш соҳасидаги кўп йиллик, самарали иши ва хизматлари учун қуйидагиларга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист» фахрий унвонини берди:

Алимов Хожимурод Раҳмонович — СССР Ички ишлар министрлиги Тошкент Олий мактаби маъмурий ҳуқуқ кафедрасининг бошлиғи.

Аҳмадиев Аҳмад Аҳмадиевич СССР Ички ишлар министрлиги Тошкент Олий мактаби криминология ва жиноятларнинг олдини олиш кафедрасининг бошлиғи.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика халқ хўжалиги учун малакали ишчи кадрлар тайёрлаш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги хизматлари учун Жиззах шаҳридаги 144- шаҳар ўрта ҳунар-техника билим юртининг директори Ғани Шокирович **Даминов**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республикада соғлиқни сақлашни ривожлантиришдаги хизматлари учун Тошкент шаҳридаги П. Ф. Боровский номидаги шаҳар медицина билим-юрти директорининг ўқув-ишлаб чиқариш таълими бўйича ўринбосари Абдуғани Йўлдошевич **Йўлдошев**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими» фахрий унвони берди.

ЎСИМЛИКЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШНИНГ БИОЛОГИК МЕТОДЛАРИНИ КЕНГ ЖОРИЙ ЭТАЙЛИК

Ўзбекистон ССР Олий Советининг табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза этиш комиссияси ўзининг 30 июнь куни бўлиб ўтган мажлисида қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг биологик методларини жорий этиш юзасидан Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлими ўтказаётган ишни кўриб чиқди.

Кейинги йилларда республикада ўсимликларни биологик усулда ҳимоя қилиш миқёслари анча кенгайди. 88 та ишлаб чиқариш биологик лаборатория ишлаб турибди, улардан 33 таси колхозларда иш олиб бормоқда. Коммунистик райондаги «Политотдел» колхози яхши намуна кўрсатмоқда. Бу ерда далаларнинг қанотли ҳимоячилари — трихограммалар ишлаб чиқарадиган механизациялашган линия ўрнатилган. Оқдарё районидаги «Партия XXII съезди» колхозида олти йилдан бери заҳарли химикатлардан фойдаланилмаяпти. Бошқа хўжаликларда ҳам муайян муваффақиятларга эришилди.

Депутатлар ана шу ва бошқа ижобий моментларни уқтириб, Қишлоқ хўжалиги министрлиги, унинг жойлардаги органлари, шунингдек қишлоқ хўжалик экинларини зараркунандалардан, касалликлар ва бегона ўтлардан ҳимоя қилишнинг илғор системаларини, айниқса биологик методини ўрганиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш илмий-тадқиқот институтлари қилаётган иш ҳали республика эҳтиёжларига жавоб берарли даражада эмаслиги тўғрисида гапирдилар.

Комиссия республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги билан В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалиги фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлимига ва бошқа илмий муассасаларга ўсимликларни ҳимоя қилишнинг биологик методини жорий этиш юзасидан беш йиллик учун белгиланган топшириқлар сўзсиз бажарилишини таъминловчи тадбирларни амалга оширишни тавсия этди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг навбатдаги сессиясига табиатни ва ер ости бойликларини муҳофаза этиш комиссиясининг ҳисоботи тақдим этилиши муносабати билан комиссия қилинган ишлар тўғрисидаги докладни тасдиқлади.

[ЎзТАГ].

КОМСОМОЛ АХБОРОТИ

ҒЎЗА ГУЛ КЎРСАТДИ

Фарғоналик комсомол-ёшлар Ленин комсомолининг шонли 60 йиллигини меҳнатда улкан муваффақиятлар билан кутиб олиш иштиёқида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Пахтадан юқори ҳосил олиш, самарадорлик ва сифатни ошириш борасида ташаббуслар кенг қанот ёймоқда. Қува районидаги Охунбобоев номли колхознинг Замирахон Нуралиева етакчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси ана шундай ватанпарварлик ташаббусига қўшилган. Бригада аъзолари Полвонтош массивидан 55 гектар ерни ўзлаштирдилар. Улар юбилей йилида ҳар гектар ердан 40 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдилар. Д. Каримова, Ш. Умрзоқова, Х. Маматова сингари ёш пахтакорларнинг самарали меҳнати билан ғўзалар бир текис гуллай бошлади.

ЗАРБДОР ИККИ ОЙЛИК

Республикамиз комсомол-ёшлари ем-хашак тўплаш бўйича зарбдор икки ойликда фаол иштирок этишаётир. Андижон области ёшларининг бу соҳадаги ишлари айниқса қувонарли. Барча район, колхоз ва совхозларда ем-хашак тўплаш бўйича комсомол-ёшлар бригадалари ишлаб турибди. Уларнинг фидокорона меҳнат қилишлари, дам олишлари учун етарли шарт-шароит яратилган. Ёшлар орасидаги социалистик мусобақага ҳар беш кунда якун ясалмоқда. Қўрғонтепа районидаги «Савай» совхозининг Набижон Абдуллаев бошлиқ бригадаси социалистик мусобақада бир неча бор ғолиб чиқди. Бундай комсомол-ёшларнинг сафи кундан-кунга ортиб бормоқда.

Область комсомол комитетида ташкил этилган штабга Бўз, Комсомолобод, Марҳамат ва бошқа районларда давом этаётган зарбдор икки ойлик ҳақидаги хабарлар мунтазам келиб турибди.

ХАЛҚАРО КООПЕРАЦИЯ КУНИГА

ҚИШЛОҚ МЕҲНАТКАШЛАРИ УЧУН

Бутун дунё кооператорлари кеча Халқаро кооперация кунини тантанали нишонладилар. Ўзбекистон матлубот кооперацияси ходимлари Иттифоқимиздаги барча кооператорлар қаторида ўз анъанавий байрамларини КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини амалга ошириш учун меҳнат ва сиёсий активликлари ниҳоятда ошган ҳолда кутиб олдилар.

Шу йил 26 май куни улуғ доҳиймиз В. И. Лениннинг «Кооперация тўғрисида»ги машҳур асари нашр этилганига 55 йил тўлди. Бу асар партиямиз ва давлатимиз тарихига ленинча кооперация плани сифатида кирган эди.

Ленинча кооперация планининг муҳим звеноси матлубот кооперациясидир. Партия ва ҳукуматимиз социализм ва коммунизм қурилишининг барча босқичларида бунга алоҳида эътибор бермоқда. Ана шу ғамхўрлик туфайли матлубот кооперацияси ҳозирги кунда бизнинг республикамиз экономикасида ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлган йирик жамоат ва хўжалик ташкилотига айланган. У ўз сафларида 3 миллионга яқин пайчини бирлаштирган бўлиб, Ўзбекистон аҳолисининг учдан икки қисмига хизмат қилмоқда.

Ўтган йили матлубот кооперацияси қишлоқ аҳолисига 370 миллион сўмлик турли озиқ-овқат ва саноат товарлари етказиб берди. Айниқса қишлоқ меҳнаткашларининг маданияти ва турмушини юксалтиришга имкон берувчи товарларни сотиш кўпаймоқда.

Агар 1970 йилда матлубот кооперацияси йўли билан қишлоқда 33 миллион сўмлик мебель сотилган бўлса, ўтган йили 65 миллион сўмлик мебель сотилди. Ҳозирги кунда қишлоқ аҳолиси йилига кооперация магазинларидан 20 мингдан ортиқ енгил автомобиль сотиб олмоқда. Телевизорлар, радиолалар, радиоприёмниклар, магнитофонлар сотиш тобора кўпаяётганлиги қишлоқ меҳнаткашларининг маданий ва маънавий талаблари қанчалик ўсаётганлигини кўрсатувчи далилдир. Ўтган йилнинг ўзида 70 минг уй-рўзғор холодильниги, 64 минг кир ювиш машинаси, 128 минг радиоприёмник ва радиолалар, 28 минг мотоцикл сотилди.

Қишлоқ аҳолисига китоб сотишни уюштириш ишига ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳар йили 40 миллион нусха сиёсий, илмий, бадиий, болалар адабиёти ва бошқа босма маҳсулотлар сотиляпти.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг 1976—1980 йилларда истеъмол товарлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилаш чоралари тўғрисида қабул қилган қароридан сўнг халқ истеъмол товарлари ишлаб чиқарадиган саноат корхоналари иши тубдан яхшиланди. Товарларнинг тури ва сифати аҳоли талабига жавоб берадиган бўлиб қолди.

Қишлоқ меҳнаткашлари фаровонлигини оширишда умумий овқатланишни намунали йўлга қўйиш муҳим аҳамиятга эга. Бугунги кунда умумий овқатланиш корхоналари бир миллиондан ортиқ кишига хизмат кўрсатмоқда. Аёллар меҳнатини енгиллатиш мақсадида умумий овқатланиш корхоналарида ярим фабрикатлар, кулинария ва қандолатчилик маҳсулотлар тайёрланмоқда.

Шу кунларда сабзавот ва мева ғарқ пишган. Кооператив ташкилотлари ана шу маҳсулотлар билан савдони узлуксиз уюштиришлари даркор. Савдо магазинларида картошка, карам, помидор, бодринг, олма ва бошқа ёз ноз-неъматлари сотилиши керак. Бу йил кооператив корхоналари 200 миллион сўмликдан ортиқ ўз маҳсулотларини ишлаб чиқаришга аҳд қилганлар. Аёлларни уйда нон ёпишдан озод қилиш мақсадида кооперация йўли билан меҳнаткашларга нон маҳсулоти етказиб бериш учун ана шу маҳсулотларни тайёрловчи корхоналар кенгайтирилади. Ҳозирги кунда республикамизда ишлаб чиқарилаётган ноннинг 60 проценти саноат йўли билан ишлаб тайёрланмоқда.

Матлубот кооперацияси савдосини яхшилаш ва аҳолини кенг истеъмол товарлари ҳамда турли хил озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда савдо тармоқларини кенгайтириш, замон талабларига жавоб берадиган янги магазинлар қуриш муҳим аҳамиятга эга. Кейинги йилларда Тошкент, Андижон, Фарғона ва Самарқанд областларидаги район марказлари, аҳоли пунктларида йирик савдо марказлари ва савдо комплекслари, универсал ва ихтисослаштирилган магазинлар қад кўтарди.

Шу нарсани қувонч билан айтиш мумкинки, республикамиз кооператорлари орасида беш йилликнинг учинчи йили планларини муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақа кенгаймоқда. Бу мусобақада Андижон область кооператорлари олдинда бормоқдалар. Улар биринчи кварталда эришган муваффақиятлари учун Центросоюз ва Давлат савдо ва матлубот кооперацияси ходимлари касаба союзлари Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотландилар. Жиззах ва Хоразм область матлубот союзлари коллективлари, Китоб, Бағдод, Беруний ва Косонсой район матлубот жамиятлари, Чироқчи район тайёрлов идораси, Ғалаба район нон комбинати ва бошқа коллективлар социалистик мусобақада юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Республикамиз кооператорларининг чет эл мамлакатлари кооператорлари билан алоқалари йилдан-йилга кенгаймоқда. Кейинги беш йил мобайнида Ўзбекистонда 80 дан ортиқ мамлакат кооперация делегацияси меҳмон бўлди. Ҳиндистон, Чехословакия, ГДР, Италия, Замбия, Кения, Сенегал, Гвинея, Перу, Аргентина, Того, АҚШ, Франция, Эфиопия, Испания ва бошқа мамлакатлар ана шулар жумласидандир.

Айниқса, республикамизга ривожланаётган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларидан кўплаб меҳмонлар келмоқда. 1975 ва 1977 йилларда биз Тошкентда бўлиб ўтган ривожланаётган мамлакатлар кооператив ҳаракати раҳбарларининг халқаро семинарида иштирок этиш шарафига муяссар бўлдик. Ўз навбатида Ўзбекистон матлубот кооперацияси вакиллари Центросоюз делегацияси составида социалистик давлатлар кооператив ҳаракати билан танишдилар. Осиё, Африка мамлакатлари ва бошқа мамлакатларда бўлдилар.

Ўзбекистон кооператорлари Центросоюз орқали чет мамлакатлар билан савдо ишларида фаол қатнашмоқдалар. Ҳар йили республикамиз кооператив ташкилотлари ўз корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларни экспорт қилмоқдалар ва импорт товарлар сотиб олмоқдалар.

Шу нарсани ишонч билан айтиш мумкинки, халқ фаровонлигини юксалтириш тўғрисида партиямиз XXV съезди қабул қилган улуғвор программа муваффақиятли амалга оширилмоқда. Беш йилликнинг икки ярим йили мобайнида республикамиз қишлоқ аҳолисига ўтган беш йилликнинг шу даврига нисбатан 2,7 миллиард сўмлик кўп товарлар сотилди. Шу вақт ичида пландан ташқари 100 миллион сўмлик товар сотилди.

Ўзбекистон кооператорлари ўз зиммаларидаги мажбуриятларни муддатидан олдин бажариш учун бутун чора ва тадбирларни кўрмоқдалар.

Шу кунларда қишлоқ хўжалик ходимлари мураккаб об-ҳаво шароитида мўл ҳосил етиштириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Кооператорларимиз қишлоқ меҳнаткашлари учун намунали савдо хизмати кўрсатишлари лозим. Колхоз ва совхозлар бригадаларида, дала шийпонларида 2300 сотувчисиз дўкон, 1200 автолавка ва кўчма дўкон ишлаб турибди. Улар кундалик зарур товарлар билан таъминланган.

Йил сайин мамлакатимиз иқтисодий ва ижтимоий ҳаётида, шунингдек халқаро кооператив ҳаракатида матлубот кооперациясининг роли ва аҳамияти ошмоқда. Шу боисдан ҳам СССР Конституцияси, шунингдек, Ўзбекистон ССР Конституциясида жамоат ташкилотларининг роли тобора ўсиб бораётгани қонун билан мустаҳкамланди.

Матлубот кооперацияси ходимлари совет кишилари фаровонлигини янада ошириш, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ қондиришни ўз бурчлари деб биладилар. КПСС XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

М. ҲАСАНОВ,
«Ўзбекбирлашув» правлениесининг раиси.

УЛКАН ХИРМОН

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Сибирь ва Узоқ Шарқ районлари бўйлаб қилган сафарида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, хусусан ғалла етиштиришни кўпайтириш, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш, эҳтиёт фондига эга бўлиш муҳим вазифа эканлигини алоҳида таъкидлади. Айни кезда чорва моллар озуқа базасини мустаҳкамлаш зарурлигини уқтирди. Ўртоқ Л. И. Брежнев ғалла ўрим-йиғимини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш зарурлигига эътиборни қаратди.

Районимиз меҳнаткашлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қимматли маслаҳатларини амалга ошира бориб, бу йилги ғалла ўрим-йиғимига ҳар қачонгидан пухта тайёргарлик билан киришдилар. Комбайнлар, юк машиналари, тележкалар вақтида тахт қилиб қўйилди, хирмон жойлар тайёрланди. Механизатор кадрлар курсларда ўқитилиб, уларнинг малакаси оширилди. Бошқа ташкилий ишларни вақтида ўтказдик.

Ғаллакорларимиз 40 минг гектардан кўпроқ майдонда юксак мажбуриятимизни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштирдилар. Район партия комитети бутун куч ва техника воситаларини ана шу майдонлардаги ғаллани тезкорлик билан ўриб-йиғиб олиш, донни давлатга топшириш, уруғлик фонди ажратиш, сомонни чорва фермалари ёнига ташиб келтиришга сафарбар этди. Узоғи билан 20 иш кунида борлиқ ғалла ва сомонни сира нобуд қилмасдан жамғариб олиш кун тартибига бош масала қилиб қўйилди. Бу йилги табиий офатлар ғаллачиликка ҳам анча салбий таъсир кўрсатди. Катта майдонларнинг арпа ва буғдойи ётиб қолди, бегона ўтлар, турли ҳашаротлар кўпайди. Дўл тушиши оқибатида анчагина ғалла зарарлачди. Шунга қарамай ғаллакорларимиз фидокорлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар ва ўрим-йиғимни ғоятда тезкорлик билан ўтказмоқдалар.

Партия ташкилотлари олиб борган жанговар ташкилотчилик ишлари, халқимизнинг фидокорона меҳнати ўз самараларини кўрсатди. Районимиз ғаллакорлари она-Ватанга 40 минг тоннадан ортиқ дон етказиб бериб, оширилган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари шараф билан бажардилар.

Районимизнинг улкан меҳнат ғалабасига Охунбобоев номли совхоз ўзининг 13200 тонналик, «Кўкдала» совхози 11500 тонналик, «Восход» совхози 9 минг тонналик ғалласи билан муносиб ҳисса қўшди. Файзулла Хўжаев номли совхоз, «Москва» колхози ғаллакорлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Давлатга топширилган доннинг ҳаммаси юқори сортларга қабул қилинди.

Ғалла ўрим-йиғими бошланиши билан унумдор далаларимизда 240 комбайн ишлай бошлади. Уларни механизаторликда суяги қотган 500 дан ортиқ дала гвардиячилари моҳирлик билан бошқардилар. Хўжаликларимизда ипатоволиклар ташаббуси асосида 26 та ўрим-транспорт отрядлари ташкил қилиниб, иш бошига коммунистлар, комсомоллар қўйилди. Ҳамма комбайнлар, юк машиналари ва тележкаларнинг тўхтовсиз ишлашини таъминлаш чоралари кўрилди. Комбайнчиларга дала бошида техника хизмати кўрсатилди.

Партия ташкилотлари жойларда 20 га яқин мувақќат партия группалари тузди. Ғаллакорлар орасида оммавий-сиёсий, ташкилий-тарбиявий ишлар намунали йўлга қўйилди. Айниқса, социалистик мусобақа бутун чоралар билан кучайтирилди. Мусобақага ҳар беш кунда якун ясалиб, ғолиблар рағбатлантирилди, ўрим-йиғимда орқада қолаётган отрядларга илғорлар сафидан ўрин олишлари учун ёрдам берилди. Бир кунда камида 2—3 кунлик график миқдорида ғалла ўриш, дон ташишни таъминлаш тадбирлари амалга оширилди.

Биз ғалла ўрим-йиғими даврида область партия ва совет ташкилотларининг кўмагидан муттасил баҳраманд бўлиб турдик. Қийинчилик пайтларида Қашқадарё область партия комитетининг бюро аъзолари, хусусан унинг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов хўжаликларимизда бўлиб, амалий ёрдамлар беришди. Ғалла ўрим-йиғими тезкорлик билан давом эттирилмоқда. Шуниси қувончлики, районимиз ғаллакорлари дон тайёрлаш юзасидан ўнинчи беш йиллик учун қабул қилинган мажбуриятларини уч йилда шараф билан бажардилар. Давлатга дон топшириш тезкорлик билан олиб борилмоқда.

Чироқчиликларнинг улкан ғалла хирмонига Охунбобоев номли совхознинг Жуман Лафасов, «Восход» совхозининг Холмурод Оролов, «Кўкдала» совхозининг Бобоқул Шукуров каби комбайнчилари, айниқса, ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан катта ҳисса қўшдилар. Ҳамма комбайнчиларимиз қаҳрамонлик намуналарини кўрсатиб меҳнат қилдилар. Ҳар бир комбайннинг бир кунлик иш унуми ўртача 14-16 гектарни ташкил этмоқда. Илғор комбайнчилар эса 20 гектар, ҳатто ундан кўпроқ майдондаги ғаллани ўриб донини янчмоқдалар.

Ғаллакорларимиз ўрим-йиғимни тез кун ичида муваффақиятли тугаллаш учун астойдил курашмоқдалар.

Т. ТИЛЛАЕВ,
Қашқадарё область, Чироқчи район партия комитетининг биринчи секретари.

Қашқадарё область Нишон районидаги Карл Маркс номли совхозининг деҳқонлари бу йил «оқ олтин»дан мўл ҳосил олиш учун астойдил курашмоқдалар. Пахтакорлар ўртасида кенг авж олган мусобақада хўжаликнинг Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Маҳкам Ҳазратқулова бошлиғидаги бригада пахтакорлари ибрат кўрсатмоқдалар. Улар 85 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлашган. Суратда: бригада бошлиғи М. Ҳазратқулова ва ғўзаларга ишлов бериш пайти. А. Тўраев фотолари.

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

МЎЛ ҲОСИЛ ГАРОВИ

Республикамиз пахтакорлари мўл ҳосил учун курашнинг энг масъулиятли босқичларидан бирига кирдилар, ҳамма пахта далаларида узоққа чўзилган совуқ ҳаво ва ёғингарчиликлар оқибатида юз берган қийинчиликларни бартараф этиш учун қизғин кураш кетяпти. Пахтакорларимизнинг қаҳрамонона меҳнатлари билан пахтачилик учун ноқулай келган об-ҳавонинг зарарли оқибатлари деярли тугатилди ва тугатилмоқда.

Бундан кейин ҳам ғўза парваришида агротехниканинг ҳамма тадбирлари ўз вақтида, фан-техника ютуқлари, илғор тажрибалар асосида юқори сифатли ўтказилса, республикамиз бўйича бу йил пахта тайёрлаш юзасидан қабул қилинган социалистик мажбуриятларни қоплайдиган даражада юқори ҳосил етиштиришимиз мумкин ва лозим.

Ғўзалар юқори ҳосил тўплаш имкониятига эгадир. Одатда бир туп ғўзада 30-40 та, ҳатто ундан кўпроқ ҳосил нишоналари тўпланади. Яхши парваришлаш йўли билан ҳар туп ғўзада камида 10-12 та бўлиқ кўсак ҳосил қилиш мумкин. Бундай шароитда ҳар гектар майдонда 100 минг туп кўчат бўлса, гектаридан 40-48 центнер пахта хирмони кўтариш мумкин. Юқори ҳосил барча қишлоқ меҳнатчилари томонидан ҳар куни қилинаётган бунёдкорлик, ижодий меҳнат самараси бўлиб, мавжуд имкониятларнинг ҳаммасини шу мақсад йўлига тўла сафарбар этишни тақозо этади.

Шу жиҳатдан олганда ғўзаларнинг ривожланиши ва тупроқ шароитини ҳисобга олиб парваришни кучайтириш катта аҳамият касб этади. Ҳар бир дала, ҳар қатор доимо мутахассислар, бригадирлар ва механизаторлар назорати остида бўлиши керак. Агротехника тадбирлари ичида қатор ораларини суғориш билан қўшиб олиб бориб ишлаш энг кўп меҳнат талаб қиладиган ва масъулиятли ишдир.

Қатор ораларига ҳар хил чуқурликда, бир неча марта ишлов бериляпти. Кейинги вақтларда бегона ўтлар бўлмагани ҳолда, тупроқ майин ҳолда сақланишига қарамай қатор оралари кўп марта чуқур юмшатиляпти. Кўпинча суғоришдан кейин 2-3 марта «қуруқ» культивация қилиняпти. Бундай ишлов бериш чигит экиш, ғўза ниҳолларининг дастлабки ўсиш, ривожланиш босқичида ёғингарчиликлар кўп бўлиши оқибатида тупроқ қатлами ўта зичлашиб, нам кўпайган кезларда мақбул эди. Эндиликда, ғўзалар шоналаб, вегитациянинг шундан кейинги босқичлари бошланган кезда чуқур «қуруқ» культивация ўтказиш фақат зарар келтиради. «Қуруқ» культивация тупроқни ўта майдалаб юборади, нам кўтарилади, ғўзаларнинг илдизлари зарарланади, ортиқча чиқим бўлади.

Шоналаш, гуллаш ва кўсаклаш даврида ғўзаларга ишлов беришда тупроқнинг устки қатламини майин ҳолда сақлаш, намнинг етарли бўлиши, пайкалларни бегона ўтлардан тоза асраш, илдиз системаларининг зарарланишига сира йўл қўймасликка алоҳида эътибор қилиш керак. Суғориш оралиғида ўз вақтида ва сифатли культивация қилиш йўли билан ғўзаларнинг тезроқ ривожланиши ва ҳосил нишоналарини кўпроқ тўплашига қулай шароит яратиш мумкин.

Шуни таъкидлаш керакки, илдизларнинг зарарланиши ўсимлик ҳаётида ёмон из қолдиради, ғўзалар ўсиш, ривожланиш ва ҳосилдорликда илдизи зарарланмаган ғўзалардан орқада қолади. Гап шундаки, ғўза ўсган сари илдиз системаси ҳам ривожланади, шоналаш даврига келиб ўқ илдиз тупроқ қатламига 50 сантиметргача киради, сачоқ илдизлар 30 сантиметргача ёнга ўсиб, қатор ораларида бир-бири билан туташади. Гуллаш ва кўсаклаш даврида илдизлар яна ҳам чуқурроқ ва кенгроқ жойлашади. Қатор ораларига ишлов беришда илдиз системасининг ана шу хусусиятларини ҳисобга олиш керак.

Зарарланган илдизларни ўз ҳолига келтириш учун тупроқнинг қуйи қатламида анчагина озуқа моддалар сарфланади, ундан ташқари илдизларни қадимий ҳолига келтириш учун кам деганда 10 кун фурсат керак бўлади. Шундай қилиб, ўсимликнинг ривожланиши учун зарур бўлган фурсат жароҳатни тузатишга, янги илдизлар пайдо бўлишига кетади. Кўриниб турибдики, беўрин ўтказилган ҳар бир чуқур культивация ўсимликни ривожланиши учун зарур бўлган вақтдан маҳрум этади, фурсат бой берилади.

Тажриба шуни кўрсатдики, ғўзалар гуллаш ва кўсаклаш даврида илдизларини жароҳатланишдан, айниқса, сақлаш керак. Бунинг учун культиваторларнинг ишчи органларини турлича чуқурликка мослаштириш лозим. Культиваторларнинг четки ишчи органлари 6-8 сантиметр, ўртаги ишчи органлари 15 сантиметр чуқурликдаги тупроқ қатламини юмшатишга мослаштирилса яхши натижа беради. Культиваторларнинг ҳамма ишчи органлари бир хил чуқурликка мослаштирилганда ҳосил нишоналари 78 процентгача, кўсаклар сони 10 тагача камайишини тажриба исботлади.

Ғўзалар шоналаётган, гуллаётган ва кўсаклаётган паллада суғоришдан кейин ўз вақтида ва сифатли культивация ўтказишга алоҳида эътибор берилиши керак. Шоналаш ва гуллаш даврида культиваторларнинг четки ишчи органлари 6-8 сантиметр, кўп деганда 10 сантиметргача, ўртаги ишчи органлари 13-15 сантиметргача чуқурликни қамраб олишга мослаштирилиши ва қатор оралари мумкин қадар кенгроқ қамраб олиниши лозим. Кўсаклаш даврида эса культиваторлар ишчи органларининг чуқурлик нисбати 5-6 ва 10-12 сантиметрни ташкил этмоғи керак. Кенг қаторлаб чигит экилган майдонларда ўртаги ишчи органлар 16-18 сантиметргача чуқурлаштирилиши мумкин. Бу жўякларни чуқурроқ олиш имкониятини беради. Шунга эришиш керакки, суғоришдан кейин ўтказилган культивация натижасида қатор ораларининг тупроғи майин ҳолга келиб, узоқ муддатгача яхши сақлансин.

Культиваторларнинг ишчи органлари қайралган, ўткир бўлиши, тупроқ қатламини яхши юмшатиши, аммо илдизларни зарарламаслиги лозим. Тупроқ нечоғли майин ҳолда сақланса, намнинг парланиши шунча камаяди.

Ғўзаларни суғориш марказлаштирилган тартибда группа усулида ўтказилиши лозим. Тупроқнинг бир метргача чуқурликда бир хил намланишини таъминлашга эътибор қилиш даркор. Шунда ер бутун эгатлар бўйлаб бир вақтда етилади. Ғўзаларнинг гуллаш ва кўсаклаш даврида суғоришни ҳар бир участкадаги ўсимликнинг ҳолатини ҳисобга олиб, табақалаштирилган ҳолда ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Карталарга сув тараш муддатларини белгилашда, бу муҳим ишни қачон бошлаб, қачон тамомлашни тажрибали сувчилар билан маслаҳатлашиб олиш мақбул. Бу суғоришни сифатли ўтказиш, тугунчаларнинг камроқ тўкилиши, кўпроқ ҳосил нишоналари тўпланишига ёрдам беради.

Етилган ерларда культивация кечиктирилганда ғўзаларнинг ўсиши сусаяди, айрим ҳолларда кўнгилсиз оқибатларга олиб келади, яъни майда илдизлар узилиб, қурийди. Бу ўсимликнинг озиқланишига салбий таъсир кўрсатади, ўсиб, ривожланишини кечиктиради. Масалан, ер етилгандан кейин 6 кун кечикиб ўтказилган культивациянинг салбий таъсири ўлароқ гуллаш даврида ўқ илдизнинг ўсиши 12 сантиметрга қисқарган, ҳосилдорлик анча камайган.

Эгат оралатиб суғорилганда ғўзаларнинг кўпчилик илдизлари сув таралмаган қатор ораларига жойлашади. Шу сабабли суғорилмаган қатор ораларида культивацияни культиваторларнинг ҳамма ишчи органларини ишлатган ҳолда 6-8 сантиметр чуқурликда эҳтиётлик билан ўтказиш тавсия қилинади. Сувдан кейин етилган қатор ораларида 13-15 сантиметргача чуқурликда ўтказиш мумкин.

Ғўзаларнинг шохлари бир-бирига киришиб кетган пайтларда трактор ишлари миқдорини қисқартириш учун культивацияни жўяк олиш билан узвий равишда боғлаб ўтказиш тавсия этилди. Бундай тадбир сизот сувлар юза жойлашган участкаларда ҳам яхши самара беради. Илдиз системаларини зарарлаб қўймаслик, шохларни синдириб, ҳосил нишоналарини тўкиб юбормаслик учун культивацияни ғоятда тадбиркорлик билан ўтказиш, бегона ўтларни бутунлай йўқотиш керак.

Қатор ораларига сифатли ишлов беришни суғориш ва озиқлантириш билан чамбарчас боғлаб ўтказиш ғўзаларнинг ривожланиши, кўп ва эртапишар ҳосил тўплашини сўзсиз тезлаштиради.

М. МУҲАММАДЖОНОВ,
ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги.
Н. МАННОНОВ,
ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими деҳқончилик ва химизация секциясининг раиси, ВАСХНИЛнинг мухбир аъзоси.
С. СУЛАЙМАНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг катта илмий ходими, биология фанлари кандидати.
В. СЕРГИЕНКО,
САИМЭ тупроқни ишлаш лабораториясининг мудири, техника фанлари кандидати.
Р. ИСАЕВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги пахтачилик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ДЎСТЛИК ҚЎЛИНИ УЗАТИШДИ

СОВЕТ МУТАХАССИСЛАРИ АФҒОНИСТОНДАГИ ЁНҒИНЛАРНИ ЎЧИРИШДА ЁРДАМ БЕРДИЛАР

Ўрмонлардаги катта ёнғинларни ўчиришда қатнашган бир группа совет мутахассислари Афғонистондан Москвага қайтиб келишди. Улар орасида РСФСР ўрмон хўжалиги министрининг биринчи ўринбосари Н. Прилепо бор эди. У ТАСС мухбирига қуйидагиларни гапириб берди:

— Афғонистон Демократик Республикасининг Революцион Кенгаши билан ҳукумати бизнинг мамлакатимизга мурожаат қилиб, Жалолобод вилоятидаги катта районларни қамраб олган ўрмон ёнғинларини ўчиришда ёрдам беришни сўради. Мутахассислар дарҳол отланишди, орадан уч кун ўтгач ўт ўчирувчи — парашютчи командалар тушган вертолётлар Кобулга етиб боришди.

Денгиз сатҳидан икки-уч минг метр баландликдаги ўрмонлар ва яйловлар гуриллаб ёнар эди. Ёнғин манбаларига яқинлашиш ҳаддан ташқари қийин: тик тоғ қияликлари, жарликлар ва даралар кўп, вертолёт қўнадиган текис жой топиб бўлмас эди. Фақат бир илож топилди: вертолётлар осмонда турган пайтида десант туширилди, дарахтлар кесилиб майдончалар тайёрланди. Ана шу ердан оловга ҳужум бошланди.

Ҳар бир ўт ўчириш десантидаги кишилар доимо кўпаяверди — маҳаллий аҳоли белкурак ва болта кўтариб водийлардан тоғларга совет дўстларига ёрдам бериш учун келишди. Советлар мамлакати мутахассисларининг маҳорати ва тажрибаси, аҳолининг революцион ғайрат-шижоати, ўт ўчиришнинг самарали воситалари қутирган табиий офатга қарши қўйилди. Ниҳоят ёнғин чекинди: қисқа муддатда — атиги тўрт кун ичида ўт ўчириб бўлинди.

Биз Ватанимизга қайтиб кетай деб турган пайтимизда Муҳаммад Анвар исмли деҳқон ёнимизга келиб бундай деди: «бизда ўрмон ёнғинлари тез-тез бўлиб турар эди, аммо Нодиршоҳ сулоласидан бўлган собиқ ҳукмдорлар офатга қарши курашда аҳолига ёрдам бермас эдилар. Энди биз Н. Тараки бошчилигидаги Революцион Кенгаш билан республика ҳукуматининг ҳар томонлама мададини, бизга дўстлик қўлини узатган совет халқининг беғараз ёрдамини ҳамма ишда сезиб турибмиз. Ўша куни бизни кузатиб қолган ҳамма кишилар шу фикрни айтишди.

Совет мутахассислари ўт ўчириш техникаси ва воситаларини Афғонистон ўрмонлар маҳкамасига совға қилдилар.

ЧИЛИ ВАТАНПАРВАРИНИНГ ХОТИРАСИ

Совет жамоатчилиги 27 июнь куни Москвадаги дўстлик уйида Лотин Америкаси халқлари озодлик ҳаракатининг атоқли арбоби Сальвадор Альенде туғилган куннинг етмиш йиллигини нишонлади.

Нотиқлар С. Альенденинг номи совет кишиларига, ер юзидаги барча соф виждонли кишиларга азиз ва яқин эканлигини таъкидладилар. Улар Чили ватанпарварларининг ўз ҳуқуқлари ва озодлиги учун олиб бораётган кураши билан бирдам эканликларини яна бир марта изҳор қилдилар.

Йиғилишда Чили Компартиясининг Бош секретари Луис Корвалан нутқ сўзлади. У Чили халқининг ҳаққоний ишини астойдил ва изчил қўллаб-қувватлаётганлиги учун совет халқига самимий миннатдорчилик билдирди ва Чили ватанпарварларининг кураши билан бирдамликнинг мустаҳкамланиб бораётганлиги муҳим эканлигини уқтириб ўтди. Л. Корвалан айтдики, Пиночет ҳарбий хунтасининг қонли террорига қарамай, Чили халқининг иродаси букилган эмас ва у озодлик ҳамда мустақиллик учун, С. Альенде ўз ҳаётини бағишлаган иш учун курашни давом эттирмоқда.

(ТАСС).

Брюссель металлурглари инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиб, ишчилар ҳисобига ишлаб чиқаришни рационализациялаш сиёсати ўтказилишига қарши оммавий намойиш ўтказдилар. Бунда Бельгиянинг турли томонидан келган 8 минг киши иштирок этди. Қуролланган полиция намойишчиларни зўрбазўр тарқатишга эришди. Суратда: полициячилар намойишчилардан ўч олмоқдалар.

ЮПИ—ТАСС телефотоси.

ХХР ҲАРБИЙ ДЕЛЕГАЦИЯСИ РУМИНИЯДА

БУХАРЕСТ (ТАСС). Бу ерда хабар қилишларича, ХХОА бош сиёсий бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Лян Би-Е бошчилигидаги Хитой ҳарбий делегацияси Руминияда бўлди.

Делегация армия олий сиёсий кенгашида «амалий учрашувлар» ўтказганлиги, бир қанча ҳарбий бўлинмаларни бориб кўрганлиги қайд этилмоқда.

Хитой делегациясининг бошлиғи Бухарестдаги ҳарбий академия тингловчилари ҳузурида сўзлаган нутқида «иккала мамлакат армиялари ўртасида дўстона алоқалар» борлигини таъкидлади.

ПЕКИНГА МИССИЯ

Оқ уйнинг маълум қилишича, президентнинг фан ва техника соҳасидаги маслаҳатчиси Ф. Пресс бошчилигидаги АҚШ ҳукумати делегацияси июль ойининг бошларида Хитойга боради.

Шу муносабат билан «Вашингтон пост» газетасида қайд этиладики, Оқ уй бу миссияни Пекинга «нормал ва ноиғвогарона» миссия қилиб кўрсатиш учун ҳамма ишни қилди.

Шу билан бирга газета уқтирадики, бу делегациянинг сафари тўғрисидаги фикрни хитойларга президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинский ўзи яқинда Пекинга қилган визити вақтида таклиф қилган ҳамда у Пекинда, жумладан, «Хитойнинг Европа ҳарбий аслаҳа-анжомларини сотиб олиш имконияти»ни муҳокама қилган.

«Нью-Йорк таймс» газетасининг ёзишича, «Хитой АҚШ билан фан-техника масалалари хусусида ҳукумат даражасида музокаралар ўтказишга биринчи марта рози бўлди».

Оқ уйнинг матбуот секретари матбуот конференциясида гапириб бундай деди: делегациянинг сафари «ҳар иккала ҳукуматнинг фикрича ўзаро манфаатларга мос келувчи соҳаларда икки томонлама муносабатларни кенгайтириш» доирасида ўтказилмоқда.

(ТАСС).

КИНОФЕСТИВАЛЬ МУВАФФАҚИЯТИ

Покистонда чиқадиган «Нью-таймс» газетаси қуйидагиларни ёзади: Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг «Тинчлик, ижтимоий тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» шиори остида ўтган бешинчи Тошкент халқаро кинофестивали ёш давлатларнинг кино санъати тобора етук санъатга айланиб бораётганлигини намойиш қилди.

Шу анжуман қатнашчиларининг кўпчилиги ўз мамлакатлари каби ёш бўлсаларда, лекин улар санъатда ўз йўлларини — тараққиётга хизмат қилиш йўлини аллақачон танлаб олишган.

Газета шуни таъкидлайдики, Тошкентда намойиш қилинган фильмларнинг ҳаммаси реализм, ватанпарварлик ғоялари билан суғорилган бўлиб, уларда миллий санъатга хос хусусиятлар албатта мавжуд эди. Жазоир ва Суриядан, Перу ва Габондан, Ироқ ва қаҳрамон Вьетнамдан келтирилган киноленталар шулар жумласидандир.

Ана шундай ҳар бир фестиваль муаллиф билан томошабин ўртасидаги мулоқат, жаҳоннинг келажагини муҳокама қилиш демакдир, деб таъкидлайди «Нью таймс» газетаси.

(ТАСС).

Ж. КАРТЕРНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Оқ уйда АҚШ президенти Ж. Картернинг матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унда президентга берилган кўпгина саволлар Америка жамоатчилигининг Совет—Америка муносабатлари ҳозирги аҳволидан ташвишланаётганлигини кўрсатиб турибди.

—Совет Иттифоқига нисбатан Қўшма Штатлар қандай позицияда турибди деб сўрашди президентдан. Биз руслар билан дўст бўлишни хоҳлаймиз, — деди у, — биз улар билан муносабатларни яхшилашни хоҳлаймиз. Бизнинг Совет Иттифоқи билан муносабатларимиз умуман олганда барқарор бўлиб турибди. Л. И. Брежнев ҳам биз хоҳлаган нарсани хоҳлашига аминман: у мамлакатларимиз ўртасида тинчлик бўлишини хоҳлайди, деди Ж. Картер.

Айни вақтда Ж. Картер икки давлат ўртасидаги рақобат давом этаётганлигини ва бу рақобат муқаррар эканлигини айтиб, бундай деди: «Менинг фикримча, келажакда яна 15-20 йил шундай бўлиб қолади. Биз иккала мамлакатимиз учун фойдали тарзда дўстона яқинлашишга эришишни хоҳлаймиз. Биз руслар билан тинч характерда мусобақалашишга тайёрмиз».

Ж. Картер Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатлар ўртасида стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги музокараларга тўхталиб, ана шу музокараларнинг боришига ва битим тузиш истиқболларига ўзининг баҳосини берди. «Биз стратегик қуролларни чеклаш тўғрисидаги музокараларда тезроқ силжишга эришишга интиляпмиз», — деди у. У АҚШ «ядро синовларини батамом тақиқлашни, савдо-сотиқни кенгайтиришни, алоқаларни яхшилашни ҳам хоҳлайди», — деб ишонтирди.

Президентнинг фикрича Марказий Европадаги қуролли кучларни ва қурол-яроғларни ўзаро қисқартириш тўғрисидаги Вена музокараларида битим тузиш истиқболлари ҳозир бир ой аввал бўлганидан кўра анча яхши. У Вена музокараларида социалистик мамлакатлар группаси ўртага қўйган сўнгги таклифларни «ғоят ижобий таклифлар», — деб атади. Шу муносабат билан президент бундай деб таъкидлади: ҳафта охирида Раис Брежнев Минскда нутқ сўзлаб, «СССР муҳим қадам қўйганлигини» ва Ғарб давлатлари ҳам буни жуда синчиклаб баҳолашлари лозимлигини айтганлигини уқтириб ўтди.

Президент сўнгра АҚШ маъмуриятининг Африка проблемалари хусусида илгари айтилган позицияларини умумий тарзда такрорлади.

Марказий разведка бошқармаси Анголадаги ҳукуматга қарши гуруҳларга Америка қуролини «орқа лакатлар орқали етказиб бериш режаларини тузаётганлиги тўғрисидаги саволга берган жавобида Ж. Картер: «мен бу режалар тўғрисида ҳеч нарса билмайман ва Анголага, на бевосита, на бирон мамлакат орқали» қурол юбормоқчи эмасман, деди. Шу билан бирга президент ҳозирги вақтда Ангола билан муносабатларни нормаллаштириш планлари йўқлигини айтди.

Л. И. Брежневнинг Минскда кейинги вақтларда АҚШда СССРга қарши «хитойча карта» ўйнашга анча юқори даражада ва жуда ҳаёсизларча ҳаракат қилинаётганлиги тўғрисида айтган гаплари хусусида берилган саволга жавобан Ж. Картер Қўшма Штатлар «русларни ХХРга ва ХХРни русларга гижгижлашга урингани йўқ ва ҳеч қачон уринмайди», деб таъкидлади.

«Биз қандайдир вақтинчалик чалкашликлар ва ўткинчи вазиятлар оқибатида келиб чиққан низолар бизнинг Совет Иттифоқи билан тинчликка бўлган интилишимизга, бизнинг ХХР билан авалгига нисбатан яхшироқ муносабат ўрната олишимизга ёки шу мақсадга эришишга содиқлигимизга путур етказишига йўл қўймаймиз».

Президентга: давлат секретари С. Вэнс билан президентнинг миллий хавфсизлик масалалари билан шуғулланувчи ёрдамчиси З. Бжезинский ўртасида ихтилофлар борми? — деган савол берилди. Ж. Картер бундай ихтилофлар борлигига иқрор бўлди. Бу ерда Совет—Америка муносабатларини совуқ уруш замонларига қайтаришга уринмоқда, деб айбланаётган З. Бжезинскийнинг роли ҳақида Картер: жиддий ташқи сиёсий масалалар тўғрисида гап борганда узил-кесил қарорга келиш учун шахсан мен жавобгарман, деди.

Америка матбуоти матбуот конференциясини шарҳлаб, президентнинг гаплари АҚШ ҳукуматининг кескинликни юмшатиш сиёсатидан чекиниш тенденциялари танқид қилинаётганлигига Америка маъмуриятининг берган жавоби бўлди, деган фикрни билдирмоқда.

КАМПУЧИЯ ҚЎШИНЛАРИНИНГ ИҒВОГАРЛИГИ

Вьетнам Информация агентлигининг хабар қилишича, Кампучиянинг бир полк чамаси қўшини Жанубий Вьетнамдаги Анзянг вилоятининг бир қанча районига тўрт йўналишда бостириб кирди. ВСР қуролли кучлари жавоб зарбаси бериб 350 солдатни сафдан чиқарди, кўплаб қурол-яроғлар қўлга олинди.

Хабарда уқтириладики, кампучияликлар Вьетнам жанубидаги бошқа районларда — Лонган, Тэйнинь, Киензянг вилоятларида ҳам чегараларни бузиб, қуролли иғвогарликлар қилишди. Жанглар вақтида Кампучия қўшинларига оғир талофатлар етказилди. (ТАСС).

СОВЕТ КИШИСИНИНГ ХАРАКТЕРИ

ИРОДА

Кеч куз. Колхозчилар даладан ғўзапоя йиғиштиришяпти. Набижон акаси Рустамжон билан ўрилган ғўзапояларни боғбоғ қилиб боғлаб кетишяпти. Дала охирига етганда ногаҳон фалокат рўй берди. Набижон ғўзапоя боғлаш учун келтирган симларнинг бири боши устидан ўтган электр линиясига тегиб кетиб, чатирлаб учқун ёғилди. Қуриб ётган ғўзапоя ловуллаб ёниб кетди. У бир зумда аланга ичида қолди. Кейин нима бўлганини Набижон эслолмайди. Акаси Рустамжон қараса, ўша томондан баланд аланга чиқяпти. Югуриб келди. Яхшиямки унинг монтёрликдан хабари бор эди. У симни ўроқ билан уриб узиб юборди. Одамлар тўпланди. Кимдир докторга чопди. Набижоннинг қўллари билагигача, бошининг ярми кўшилиб куйиб, қоп-қорайиб кетганди. Жони борми-йўқлигини билиб бўлмасди.

Отаси Асқар ака «тез ёрдам» машинаси билан баробар етиб келди. Уни касалхонага олиб боришди. Райондан область касалхонасига юборишди. Набижоннинг эса ранги тобора оқариб борарди. Машинада ёнма-ён ўтирганлардан бири Асқар отага таскин берди: «Бардам бўлинг, ота. Йигит киши, ҳали соппасоғайиб кетади». Отанинг бутун вужуди ёниб, ички бир дард билан йиғларди. Унинг юз-кўзлари ҳўл бўлиб кетганди. У Набижоннинг жизғанак бўлиб кетган соч-қошларини оҳиста силаркан, дам-бадам илтижо билан шивирларди: «Болам, Набижон, кўзингни оч».

Набижон кўзини ҳиёл очгандек, қуруқшаб оқарган лаблари тамшангандек бўлди. Ё отага шундай туюляптимикан. Йўқ, ана лаблари ростдан ҳам қимирлаяпти. «Ўғлим тирик, Набижон тирик экан». Ота фарзанди оғзига сув томизди. У лабларини ялади. Ҳайрият.

Уни область касалхонасига олиб келишди. Йигитнинг ҳаёти хавф остида эди. Шифокорлар уни қутқариб қолиш учун қўлларидан келган ҳамма чораларни кўришди. У бир ҳафта деганда кўзини очди. Аммо, ҳеч ери қимирламас эди. Чап қўлидан қорасон бошланибди. Операция қилиб, қўлини тагидан кесиб ташлашди. Уч кундан сўнг ўнг қўлида ҳам қорасон бошланди. Бунинг устига вена қон томири чиғаноқдан узилган экан. Врачлар операция қилишга иккиланишди. Фойдаси бўлармикан? Шунда врач Наталья Сергеевна унга далда берди:

— Юрагинг бақувват, чидайсан, тирик қоласан, бунга мен кафилман.

Уни яна операция столига ётқизишди. Ўнг қўлни ҳам чиғаноқдан кесиб ташлашди. У қирқ тўрт кун деганда ўрнидан турди. Аммо, бирдан кўзи кўрмай, қулоғи эшитмай қолди. Миянинг бир томонидан қон кета бошлади. Энди уни пластик операция қилишди.

Набижон мажруҳ танасига тикилиб ўз-ўзини таниёлмай қолди. Бу қандай кўргилик. Бирдан икки қўлидан ажралиб турса-я, бундан кейинги ҳаёти қандай бўлади? Атрофдаги одамлар унинг кўнглини кўтаришарди. Врачлар эса «ҳафа бўлма, сенга протез қўл ясаб берамиз», дейишарди. У ўқиган китобларини, улардаги қаҳрамонларни ўйлаганда кўз олдига биринчи бўлиб икки оёғидан ажралган «Чин инсон ҳақида қисса» қаҳрамони А. Мересьев келаверди. «Ҳар ҳолда менинг икки оёғим бутку, деб ўзига таскин берарди у. — Хоҳлаган жойимга ўзим юриб бора оламан-ку».

Набижон ўзини овутиш, ғамандуҳларини унутиш йўлларини қидирди. Қуш бўлиб сайради. Балиқ овлашда қўли соғларни йўлда қолдирди. Бироқ бора-бора булар уни овунтира олмади. Унинг кўнгли нималарнидир қўмсар, нималаргадир интиларди. Бу меҳнат қилиш орзуси, меҳнатни қўмсаш эди. Лекин қандай қилиб Набижон меҳнат қила олади?

Одамнинг оёғи ҳам иккитаку. Уни қўл ўрнида ишлатса бўлмасмикан? Набижон оёқлари билан машқ қила бошлади. У радиотехникани жуда-жуда севарди. Бир куни акаси Рустамжон уйидаги эски приёмникни унга олиб чиқиб берди. Набижон уни қисмларга ажратиш ва яна жой-жойига қўйишни оёқларида машқ қила бошлади. Панжалари қавариб бир қатор териси тушиб кетди. Аммо, машқни тўхтатмади. Радиотехникага доир кўплаб китобларни ўқиб чиқди. Қишлоқдаги радиоусталар ҳам унга ўз билганларини ўргатишди. Набижоннинг хотираси кучли эди. Бир марта кўрган ва ўқиган нарсасини ёдлаб қоларди. Радио ва телевизор учун яшик-яшик асбобускуналар тўплади. Ниҳоят у орзиқиб кутган кун келди, бузилган приёмникни тузатди. Ўзи ҳам ниҳоятда қувониб кетди.

Маҳалла болалари унинг ёнидан жилишмасди. Улар радиоприёмник ва телевизорларни кўтаришда Набижонга ёрдам беришарди. Набижон ҳам уларга радиотехника сирларини ўргатар эди. Маҳаллада кимнинг радиоприёмниги ёки телевизори бузилса, энди Набижонга мурожаат қилишадиган бўлиб қолишди. Учи оёғи билан тузатаётганини кўриб ҳамма ҳайратдан ёқа ушларди. Қисқа вақт ичида Набижоннинг бу ҳунари бутун районга овоза бўлиб кетди.

Шундай қилиб орадан тўққиз йил ўтди.

Бир куни телевизорда Москвадан цирк томошаси кўрсатилиб қолди. Унда икки қўли йўқ бир артист итларни ҳар мақомга солиб ўргатарди. Итлар унинг буйруғи билан ўтин териб келиб, ўт ёқиб, чой қайнатишарди. Артист нимани истаса ҳаммасини ўша итлар ёрдамида бажо келтирарди. Итлар унинг айтганидан сира чиқмасди. Набижон ўзича ўйланиб қолди: «Инсон ҳамма нарсага қодир экан, фақат ирода, кучли ирода керак экан. Мен ҳам ўқишимни давом эттирсам-чи...»

Набижоннинг қалбини янги бир орзу эгаллади. У мажруҳлиги туфайли бўлиниб қолган ўқишини давом эттирмоқчи бўлди. Қишлоқдаги ўқитувчилари унинг илтимосини бажо келтириб бир неча ой давомида ўрта мактабда ўтиладиган барча фанларни Набижон билан бирга қайтариб чиқишди. Набижоннинг хотираси кучлилиги бу гал ҳам унга ёрдам берди. Имтиҳон пайтида барча фанларни яхши ўзлаштирганлигини намоён қилди.

Набижон Наманган қишлоқ хўжалик техникумига ҳужжатларини топширди. Топширди-ю, яна ўйланиб қолди. Оғзаки имтиҳонлардан унинг кўнгли тўқ, бемалол топшираверишига кўзи етарди. Аммо, ёзма имтиҳонлардан қандай қилиб ўтади. Ахир ёзиш учун унда қўл бўлмаса? Энди нима қилсин? Балки, уни техникум дирекцияси ёзма имтиҳондан озод қилар?

— Кўриб туриб нега қабул қилдиларинг. Етти мучали соғ кишилар ҳам ўқишни эплаб кетиши қийин бўляпти-ю, у бўлса... — деди имтиҳон комиссиясидагилардан бири.

— Мен ўқийман, қийин бўлса ҳам эплаб кетаман, — деди Набижон қатъийлик билан.

Набижон шаҳар партия комитетига мурожаат қилишга мажбур бўлди. Секретарь унинг гапларини диққат билан эшитгач:

— Иродангизга балли, ука. Сиз ўқийман дейсиз-у ким қаршилик қила олади. Сиз учун ҳамма шароитни яратиб берамиз, — деди.

У шундай деб телефонда техникум билан боғланди. Бор гапни айтди. Ҳамма нарса тезда ҳал бўла қолди. Набижонни техникумнинг ипакчилик факультети сиртқи бўлимига қабул қилишди. Ниҳоят унинг орзуси ушалди. У ўз йўлида дуч келган барча қийинчиликларни енгиб ўтди. Қалби бир олам қувончга тўлди. Бу йил у техникумнинг охирги курсида ўқияпти. Айни пайтда Бўз районидаги Тельман номли совхозда пиллачилик бригадасига бошчилик ҳам қилаётир. У эл қатори ишлаётганидан, юрт хизматига яраётганидан ниҳоятда хурсанд. Шунинг ўзи ҳам унга беҳад куч-қувват ва ғайрат бағишлаяпти.

Набижон Асқаров оилада ўн бир боланинг иккинчиси. Ҳозир ёши йигирма еттида. Онаси Болтажон опа қаҳрамон она. Отаси Асқарали ака эса колхозда ишлайди. Ака-укаларининг ҳаммаси ҳаётдан ўз ўрнини топиб олишган. Улар Набижоннинг ҳурматини жойига қўйишади.

Инсон бошига қандай кулфатлар тушмайди дейсиз. Уни енгиш учун киши ўзида беҳад ирода ва жасорат топа олиши зарур. Шундагина у ўз мақсадига эришади. Назаримда Набижоннинг ҳаётда ўз ўрнини топиб, яшаб, меҳнат қилиб юришининг ўзи бир қаҳрамонлик, кучли ирода эгасининг шахсий намунасидир.

Т. АШУРОВ,
Андижон области.

АХБОРОТ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

КОЛБАСАНИНГ ЯНГИ ТУРЛАРИ

Хўжайли гўшт комбинатида суткасига 10 тонна колбаса ишлаб чиқарадиган янги цех қурилиб, фойдаланишга топширилди. Автоном республика колхозлараро қурилиш тресги коллективи томонидан бунёд этилган цех ҳозирги замон техникаси билан жиҳозланган.

СУТ МАҲСУЛОТЛАРИ КЎПАЯДИ

Нукусдаги 166-қурилиш трестига қарашли 1-қурилиш бошқармасининг қўли гул бинокорлари шаҳарда бир кечакундузда 30 тонна сут маҳсулотлари тайёрлайдиган сут-ёғ заводини қуриб битирдилар. Корхонада кефир, қаймоқ, маргарин, ёғ каби маҳсулотлар ишлаб чиқарилади.

МЕҲНАТКАШЛАР УЧУН

Тўрткўл пахта заводида 50 кишига мўлжалланган профилакторий қурилди. Соғломлаштириш кошонаси биринчи бўлиб ташриф буюрган ишчиларга хизмат кўрсата бошлади. Бу ерда дам олувчилар учун ҳамма шароит муҳайё. Кундалик газеталарнинг янги сонлари келтириб турилибди. Санаторийда медицинанинг 8 тури бўйича хизмат кўрсатилади. Белгиланган планга мувофиқ даволаниб дам олувчилар учун экскурсиялар уюштирилади.

ЭЛ ЭЪЗОЗИ

КПСС аъзоси, ажойиб меҳнаткаш аёл Саригулни Олтинкўл посёлкасининг каттаданкичиги ҳурмат қилади. У қишлоқ мактабининг ўнинчи синфини тугатгач савдо соҳасида ишлашга жазм этди. 1954 йили Олтинкўл посёлкасидаги универмагга оддий сотувчи бўлиб ишга кирди. Ҳамиша харидорларга хушмуомалада бўлиб, кўпчиликнинг хурматини қозонди. Белгиланган ойлик ва квартал планлари ошиғи билан бажарилаётир. С. Талимбетова сотувчилар ўртасидаги ўзаро мусобақада карвонбоши. Меҳнатда ўрнак кўрсатгани учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан тақдирланди. «Қорақалпоғистон АССРда хизмат кўрсатган савдо ходими» деган юксак унвонга сазовор бўлди. Район матлубот жамияти томонидан бир неча бор тақдирланди.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Қўқондаги «Электромаш» заводининг экспериментал цехи ходимлари «ВДУ-305» янги пайвандлаш агрегатини йиғиш ва созлаш ишларини муваффақиятли тамомладилар. Бу янги модель фойдаланиш учун ғоятда қулайдир. Масалан, янги агрегатнинг овози жуда паст бўлиб, автоматик усулда ишлайди. Бундан ташқари пайвандчининг бир ўзи лозим бўлган жойга ёлғиз ўзи олиб бора олади. Суратда: экспериментал участка бошлиғи В. Ф. Кучер янги пайвандлаш агрегатини кўздан кечирмоқда.

Г. Бойко фотоси (ЎзТАГ).

ТУҲМАТ УЧУН ЖАВОБГАРЛИККА ТОРТИЛДИ

МОСКВА. ТАСС мухбири Виктор Владимиров бундай деб ёзади: СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети 28 июнда «Балтимор сан»нинг Москвадаги мухбири Пайпер ва «Нью-Йорк таймс» мухбири Уитнига суд орқали даъво қилди.

Гамсахурдианинг суди тўғрисида Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети, ТАСС ҳамда «Заря Востока» газеталарининг расмий маълумотларига эга бўлганлари ҳолда бу икки америкалик журналист СССР Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети ходимларининг иззатобрўйи ва қадр-қимматига доғ туширадиган туҳматдан иборат маълумотларни матбуот орқали тарқатишда айбланадилар.

СССР Марказий телевидениесининг «Вақт» программаси орқали Гамсахурдиа билан қилинган суҳбат тўғрисида Москвадан ёзиб юборган мақолаларида Пайпер билан Уитни Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг шу суҳбатни тайёрлаган ходимларига туҳмат қилдилар, улар бу суҳбат қалбаки ва расмий шахслар томонидан сохта уюштирилган, деб айтдилар. Америкалик бу мухбирлар Гамсахурдианинг телевидение орқали суҳбатида пушаймон бўлганлиги ва ўз гуноҳини эътироф этганлиги сохталаштирилган ва Гамсахурдиа якка ўзи тергов остида ётган вақтда суратга олинган фрагментлардан ясалган деб даъво қилишди. Пайпер билан Уитнининг бу уйдирмалари уларнинг АҚШдаги газеталари саҳифаларида эълон қилинди.

Москва шаҳар халқ судида ТАСС мухбирига хабар беришларича, Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг даъво қилиб берган аризаси Пайпер билан Уитнига топширилган ва ҳар иккала мухбир яқин орада амалдаги совет қонунларига мувофиқ, суд жавобгарлигига тортиладилар.

«ЗАНГОРИ ЭКРАН» ҲАФТАЛИГИ

3—9 ИЮЛЬ

3 ИЮЛЬ

ДУШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Познанлик булбуллар» (бадиий фильм). 11.15 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурсда. 15.00 — Ҳужжатли фильм. 16.00 — «Онамларнинг мактаби». 16.30 — «Биз сен билан, ўртоқ». 17.30 — Концерт. 17.45 —«Учинчи йил— зарбдор йил». 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Расмларда қуёш акси бор. 18.55 «Мўмай пуллар» (фильм-спектакль). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 22.30 — «Кинотомошабин ҳамроҳи». 23.05 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс кундалиги. 23.35 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — Мультфильм. 18.20 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.50 — Телетомошабинларнинг хатларига халқаро шарҳловчи жавоб беради. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Мультфильм. 19.40 — «Музика истиқболининг эгалари». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Лирик концерт. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30— «Вақт» (Москва). 22.00 «Н. Злобин методи асосида». 22.15 — «Марина» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Енгилмаган тутқун» (телеспектакль). 20.15 — Янгиликлар. 20.35 — «Орган куйлари». 21.25 — Ўқув кўрсатуви.

4 ИЮЛЬ

СЕШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт» 9.35 — Гимнастика. 9.55 — «Мўмай пуллар». (фильм-спектакль). 12.25 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс кундалиги. 15.00— Илмий-оммабоп фильмлар. 16.05 — «Шахмат мактаби». 16.35 — «Орлёнок». 17.25 «Кашф этилмаган ороллар» (бадиий фильм). 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Енгил атлетика бўйича ўсмирлар ўртасида СССР — АҚШ терма командалари матчи. 19.10 — «Қишлоқ: ишлар ва муаммолар». 19.40 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс. 20.20 — «Илк қувончлар» (бадиий фильм, 1-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 23.05 — Ҳужжатли фильм. 23.35 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Фильм-концерт. 11.30 — «Москвани айланиб» (бадиий фильм). 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Камалак» 18.45 — «Н. Г. Чернишевский — машҳур революционер демократ, ёзувчи, публицист». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Ҳужжатли фильм. 19.45 — «Наштар» сатирик киножурнали саҳифаларидан. 20.30 — «Ахборот» 20.50 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.05 «Ғўза парваришига алоҳида эътибор берайлик». 22.20 — «Тилла тиш» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Мен Тянь-Шанман» (бадиий фильм, 1-серия). 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Фильм-концерт. 20.45 — «Транспорт ва йўловчи». 21.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Физика.

5 ИЮЛЬ

ЧОРШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Концерт. 10.30 «Олтин олмалар» (бадиий фильм). 11.45 — «Киносаёҳатчилар клуби». 14.50 — Ҳужжатли фильм. 15.20 — «Китоб. Давр. Китобхон». 15.50—«Москваликларнинг ишчи кафолоти». 16.20 — «Горнчилар, қаердасиз!». 16.50 — «Фан оламида». 17.20 — Спорт программаси. 1. Енгил атлетика бўйича ўсмирлар ўртасида СССР— АҚШ терма командалари матчи. 2. Футбол. СССР кубоги. «Локомотив» — «Шахтёр». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Болаларга аталган шеърлар. 19.00 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс кундалиги. 19.30 — Н. Г. Чернишевский туғилган куннинг 150 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш ва концерт. 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. СССР кубоги. «Торпедо — Динамо» (К). 23.45 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — Мультфильмлар. 11.40 — «Иншони қандай ёзиш керак». 12.10 — «Оқ флюгер» (бадиий фильм). 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Олимпия умидлари». 18.45 — «Зангори экран» почтаси». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Биз қишлоқда яшаймиз». 20.00 — Концерт. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Фарғона музикали драма ва комедия театри артистлари ижро этади. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.15 — Ойбек. «Навоий ва Гули» (телеспектакль).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Мен Тянь-Шанман» (бадиий фильм, 2-серия). 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Фильм-концерт. 21.35 — Физика.

6 ИЮЛЬ

ПАЙШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильмлар. 10.25 — «Илк қувончлар» (бадиий фильм, 1-серия). 11.35 «Биз сен билан биргамиз, ўртоқ!» 12.35 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс кундалиги 15.00 — Кинопрограмма. 15.30 — Н. Некрасов лирикаси. 16.00 — «Ихтирочи» 16.30 — «Олтин дарвоза» (музикали программа). 17.15— «Ҳамма палубага» (бадиий фильм). 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Шахс, илмий техника революцияси ва адабиёт». 19.40 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурс. 20.05 — СССР Олий Советининг депутатлари ҳикоя қиладилар. 20.20 — «Илк қувончлар» (бадиий фильм, 2-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Фильм-концерт. 23.20 — Концерт. 23.50 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.00 — «Ёшлик». 18.30 — «Тўйлар ҳақида ўйлар». 18.55 — «Ўнинчи беш йиллик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш — ҳар бир меҳнат коллективининг бурчи». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Илҳом». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Ёшлик» тароналари». Ҳ. Ҳамидов ва С. Назирова ижро этадилар. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Ноз-неъмат бунёдкори. 22.15 — «Олтинчи июль» (бадиий фильм).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — Ҳужжатли фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 20.30 — Севимли опералардан саҳифалар. 21.10 — Ҳужжатли фильм. 21.35 — Ўқув кўрсатуви.

7 ИЮЛЬ

ЖУМА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.55 — Мультфильм. 10.35 — «Илк қувончлар» (бадиий фильм, 2-серия). 11.30 — Фильм-концерт. 15.00 — Кинопрограмма. 15.55 — «Жонажон табиат». 16.15—«Шахмат мактаби». 16.45 — «Москва ва москваликлар». 17.15 — «Диққат, йўл». 17.45 — «Орлёнок». 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Мультфильм. 19.10 — РСДРП II съездининг 75 йиллигига. 19.30 — Жаҳон халқларининг ижоди. 20.00 — СССР Олий Совети депутатлари ҳикоя қиладилар. 20.15 — «Илк қувончлар» (бадиий фильм, 3-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — П. И. Чайковский номли VI халқаро конкурснинг тантанали ёпилиши. 01.00 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.00 — «До-ре-ми-фа-соль». 11.35 — «Касблар ҳақида ҳикоялар». 12.05 — «Бургутча» (бадиий фильм). 18.00 — Мультфильм. 18.15 — «Ёшлик». 18.50 — «Сифат ва самарадорлик — диққат марказида». 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Кино оламида. 20.30 — «Ахборот». 20.50 «Қароқчилар». (спектакль). 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 —«Қароқчилар» (спектакль давоми). 23.20 — Ҳужжатли фильм.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.00 — «Дипломли қассоб» (кинокомедия). 20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Фильм-концерт. 20.50 — «Тошкент ва тошкентликлар». 21.20 — Ўқув кўрсатуви. 21.50 — Ҳужжатли фильмлар.

8 ИЮЛЬ

ШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — Гимнастика. 9.50 — Концерт. 10.05 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 10.35 — «Илк қувончлар». (бадиий фильм, 3-серия). 11.45 — «Тонгги почта». 12.20 — «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик». 12.50 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 13.20 — «Москвичка». 14.35 — «Здоровье». 15.20 — «Спортлото». 15.30 — «Сени қизиқтирган китоблар». 16.15 — «Турандот жумбоқлари». Музикали спектакль. 17.30 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильмлар. 19.40 — «Обда бир кун» (телефильм). 19.15 — «Ҳур қизлар» (бадиий фильм, 1-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Концерт. 23.45 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Концерт. 10.50 — «Севги ҳақида сонеталар» 11.20 — Ўқув кўрсатуви. 11.50 — «Кинокўзгудаги ҳаёт». 12.30 — «Одам бўлмайди» (бадиий фильм). 14.00 — Ўзбекистон спорти. 17.35 — Болалар учун фильмлар. 18.15 — «Ёш куч». 18.55 — «Ёшлик» 19.15 — «Ахборот». 19.30 — «Оламга саёҳат». 20.10 — «Ахборот». 20.30 — Концерт. 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Чорвадор». 22.15 — «Отасизлик» (бадиий фильм).

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

18.30 — Душанба кўрсатувлари.

9 ИЮЛЬ

ЯКШАНБА

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 10.00 — «Будильник». 10.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 11.30 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 12.30 — «Музикали киоск». 13.00 — «Қишлоқ янгиликлари». 14.00 — «Арава ағдарилмагунча» (фильм-спектакль). 15.50 — «Халқаро панорама». 16.20 — «Бугун — балиқчилар куни». 16.45 — «Хатларингиз асосида». 17.30 — Ҳужжатли фильмлар. 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан». 19.00 — «Киносаёҳатчилар клуби». 20.00 — «Ҳур қизлар» (бадиий фильм, 2-серия). 21.30 — «Вақт». 22.00 — Футбол. «Динамо» (М) — ЦСКА.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мультфильм. 10.30 — Фильм-концерт. 11.10 — «Бепоён Ватаним менинг». 11.30—Кўргазма заллари бўйлаб. 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — «Болалар урушга отландилар» (бадиий фильм). 14.15 — Кўча ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.55 — Ҳужжатли фильм. 15.25 — Врач суҳбати. 15.35 — Реклама. 17.35 — «Бойчечак». 18.05 — Кинокўрсатув. 18.35 — «Бугун — балиқчилар куни». 18.50 — Лирик концерт. 19.30 — Футбол. «Пахтакор» — «Днепр». Танаффусда «Ахборот». 21.15 — «Ахборот». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — Ғўза парвариши илғорларига тенглашинг. 22.15 — «Қулфсиз эшик» (бадиий фильм).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

16.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

Реклама ва эълонлар

Телевидение

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — «Вақт». 9.35 — «Зарядкага сафланинг». 9.55 — «Будильник». 10.30 — «Совет Иттифоқига хизмат қиламан». 11.30 — Болалар учун қисқа метражли бадиий фильмлар. 12.30 — «Музикали киоск». 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — «Ёқимтой ёлғончи» (фильм-спектакль). 16.15 — «Халқаро панорама». 16.45 — Бугун — денгиз ва дарё флоти ходимлари куни. 17.15 — Концерт. 17.30 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Янгиликлар. 18.40 — Мультфильм. 19.10 — Концерт. 19.20 — «Киносаёҳатчилар клуби». 20.20 —«Эцитон Бурчелли» (спектакль). 21.30 — «Вақт». 22.00 — П. И. Чайковский номли халқаро VI конкурс якунлари. 23.15—Мотоцикл пойгаси бўйича жаҳон чемпионати. 23.45 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Х. Охунова куйлайди. 10.50 — «Эски дўстлар» (бадиий фильм, 2-серия). 12.00 — «Қувноқ стартлар». 13.00 — Ҳужжатли фильм. 13.30 — «Шахмат мактаби». 14.00 — Ҳужжатли фильм. 14.25 — Реклама. 17.35 — Болалар учун фильмлар. 18.10—Болалар учун концерт. 18.40 — «Электроника: муаммолар ва уларнинг ҳал қилиниши». 19.10 — «Ахборот». 19.25 — Фильм-концерт. 19.50 — Телеминиатюралар. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — «Қизлар куйлаганда». 21.30 — «Вақт» (Москва). 22.00 — «Бутун куч ғўза парваришига». 22.15 — «Мардлик учун юз грамм» (бадиий фильм).

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

17.00 — Фрунзе кўрсатувлари.

Радио

2 ИЮЛЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Янги музикали ёзувлар. 9.15— «Табассум». 10.30 — Музикали программа. 11.15 — Москва. «С добрим утром!». 12.10 — «Ўзбекистон ишчиси». 13.00 — Беш йиллик планини муддатидан илгари бажарамиз. 13.30 — Денгиз ва дарё флоти ходимлари учун концерт. 14.00 — «Мамлакатга кўплаб ингичка толали пахта етказиб берайлик». 15.00 — «Мактаб ва ҳаёт». 15.40 — «Самандар» (спектакль). 17.40 — О. Отажонов куйлайди. 18.15 «Ёшлик». 19.00 — Москва. Халқаро шарҳловчилар даврасида. 19.30 — Ф. Мамадалиев куйлайди. 20.25 — «Ялла» ансамблининг концерти. 21.00 — «Табассум». 22.28 — «Янги музикали ёзувлар». 22.15 — Навоий ғазаллари билан айтиладиган қўшиқлар.

3 ИЮЛЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30— «Яхши кайфият». 9.15 — «Ленинча радиолекторий». 9.30 — Халқ талантларининг концерти. 11.15 —«Шарқнинг буюк мутафаккири». 11.25 — Э. Лутфуллаев куйлайди. 12.00 —«Ўзбекистан индустриальний». 13.00 — Бир беш йилликда икки беш йилликни бажарамиз. 13.30 — Чолғу куйлари. 14.00 — Пахтакорларнинг долзарб кунлари. 16.10 — М. Тожиев. «Олтинчи симфония». 18.15 — «Иқтисодий билимлар радиоуниверситети». 18.30— Москва. «Инсон ва қонун». 19.40 — Шу ҳафтанинг энг муҳим сиёсий воқеалари. 19.50 — Чолғу куйлари. 20.25 — Арман халқ куйлари. 21.00 — Концерт. 21.30— «Ёзувчи — пахта далаларида». 22.28 —К. Жабборов қўшиқлари. 23.20 — Дам олиш концерти.

Кино

ҚИШКИ ВИНОДА

САНЪАТ САРОЙИ (кичик зал) — Шум бола (кечқурун).

Мимино — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10, 12, 14, 16, 18, 20.00), ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ номли (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ДРУЖБА» (11, 15, 17, 18, 20, 21.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00), ХАМЗА номли (11, 13, 15, 17, 19, 20.30).

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш инженерлари институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари институт олий математика кафедрасининг катта ўқитувчиси Н. Р. Тоғаевга отаси

Рўзи ТОҒАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 ГСП, Тошкент, Ленин проспекти, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05 секретариат — 33-72-83, 32-53-06. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ — ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд— 3-19-72; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 55-35; Хоразм — 51-24; Бухоро — 3-31-42. Қашқадарё — 38-42; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85, Жиззах — 31-66; Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 07009 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д. — 150.